

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 30-32

1978 m. RUGPIŪČIO - AUGUST 9 d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Popiežių Paulių VI sveikina kun. A. Miciūnas, MIC; vidury — vysk. P. Marcinkus

MIRĖ POPIEŽIUS PAULIUS ŠEŠTASIS

Popiežius Paulius VI, apkellavęs šešis kontinentus, ragindamas krikščionis susivienyti, mirė, sulaukęs 80 metų amžiaus, širdies smūgiu. Jo paskutiniai žodžiai, anot arkivyskupo Bonicelli, buvo: "Popiežiaus mirtis yra tokia pati, kaip ir kiekvieno kito žmogaus, bet ji gali visuomet ko nors pamokyti kitus".

700 milijonų R. katalikų lauks naujojo popiežiaus. Kai kurie šaltiniai spėja, kad po 450 metų italų popiežių, dabar turėsiąs būti išrinktas ne italas.

Kol kas popiežiaus pareigas eina prancūzų kardinolas Jean Villot.

PO DIDELIO TRIUKŠMO

Sovietams atrodo, pasidarys nepatogu dėl sukulto įvairių organizacijų, spaudos ir tautybių bendruomenių oficialių pareiškimų, protestuojant dėl melagingo trijų disidentų nuteisimo. Ypač tvirtai ir geras organizuotais protestais pasireiškė žydai. Lietuviai protestavo daugiausia raštais dėl teisisto Viktoro Petkaus.

Pasklidus kalboms, kad nuteistieji bus išleisti į JAV esančius kalinamus sovietų šnipus (Petkaus ta proga nebemini), po kiek laiko pasiekė kita žinia: Sovietai nori išlaikyti kalinį Ščaranskį prieš kurį laiką Vakarų pasirinkusį buv. Sovietų diplomatą Arkady Ševčenko. Pastarasis gyvena JAV. Į tą naują pasiūlymą Ševčenko per savo advokatą atsakė, kad tai esąs tikrai juokingas pasiūlymas, nes niekas nekeičia laisvo žmogaus į kalinį. Jis gyvenęs čia kaip laisvas žmogus ir jo buvusi valdžia jokios teisės neturi dėl jo derėtis.

DIDŽIAUSIA AUTOBUSO NELAIMĖ OUEBEC'O ISTORIJOJE

Lac d'Argent, Quebec'o provincijoje prigludę 40

BENDRUOMENYBĖS

PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMAS
V. KANADOS IR JAV LIETUVIŲ DAINŲ SVENTĖ
PASAULIO LIETUVIŲ SPORTINĖS ŽAIDYNĖS

NAUJOJI PLB VALDYBA

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Penktajame Seime Toronte, Kanadoje, liepos pradžioje išrinkta naujoji PLB Valdyba liepos 17 d. susirinko posėdžio ir vienbalsiai išsirinko Vytautą Kamantą naujoju PLB pirmininku.

Lietuvoje gimęs V. Kamantas nuo pat jaunystės reikšmingai skautų veikloje ir labai anksti pradėjo bendruomeninį darbą. J. Bačiūno PLB Valdyboje V. Kamantas buvo jaunimo reikalams vicepirmininkas, o ruošiantis Pasaulio Lietuvių Jaunimo pirmajam Kongresui buvo Finansų Komisijos pirmininkas. V. Kamantas buvo šešių JAV LB tarybų narys, tarybos prezidiumo pirmininkas. Pastaruoju metu V. Kamantas aktyviai dalyvauja Lietuvių Fondo veikloje. Yra PLB Kontrolės Komisijos narys. V. Kamantas su šeima gyvena Lemonte, netoli Čikagos, kur ligšiol buvo LB Apylinkės pirmininkas, mokytojavo Maironio lituanistinėje mokykloje, anksčiau buvo mokyklos direktorius.

V. Kamantą išsirinkusi pirmininku, naujoji PLB Valdyba toliau taip pasiskirstė pareigomis: Vaclovas Kleiza - vykdomasis vicepirmininkas, Antanas Juodvalkis - protokolų sekretorius, Daina Kojelė - sekretorė susirašinėjimams, Mečys Šilkaitis - išdėstymo reikalams, kun. Antanas Saulaitis - švietimo reikalams vicepirmininkas, dr. Algis Paulius ir Saulius Kuprys - vicepirmininkai, Romas Sakadolskis - informacijos reikalams vicepirmininkas.

Pagal susitarimą su dabartine PLB Valdyba, kuriai pirmininkauja Bronius Nainys iš Čikagos, PLB Valdybos pareigų oficialus perdavimas įvyko rugpiučio 6 d., 6

val. vakaro Čikagos Lietuvių Jaunimo Centre.

Prie naujosios PLB Valdybos dar prisideda Gabija Juozapavičiūtė, Jaunimo Reikalams vicepirmininkė, gyvenanti Toronte, Kanadoje. Pagal užpraeito PLB Seimo nutarimą ji tampa PLB Valdybos nare ex officio.

Šalia to, Valdyba kooptuos vieną narį sporto reikalams, o šiuo metu ieško naujo rektorius Pasaulio Lietuvių.

Kitas svarbus šio rudens darbas bus telkti lėšas kitą vasarą įvykstančiam Pasaulio Lietuvių Jaunimo Ketvirtajam Kongresui. Valdybos narys dr. A. Paulius sutiko pradėti finansams telkti komisiją organizuoti.

Nors pareigas dar neperėmė, naujosios PLB Valdybos nariai naudoja proga susitikti su pro Čikagą pravažuojančiais kitų kraštų lietuvių atstovais. Neformalus pasitarimai vyko su Juliumi Mičiūda iš Argentinos, Vincu Kazoku, Mūsų Pastogės redaktorium Australijoje, ir su Vincu bei Danute Slotkais iš Kolumbijos. "Vienas mūsų svarbiausių darbų", pareiškė naujasis pirmininkas V. Kamantas, "bus ir toliau krepsti PLB Valdybos dėmesį į kituose kraštuose gyvenančius lietuvius". RS.

AMNESTY INTERNATIONAL UŽSTOJA IR LIETUVIŲ VIKTORĄ PETKŲ

Sąryšyje su išgarsėjusiais paskutinėmis savaitėmis vykusiais teismais Sovietų Sąjungoje prieš disidentus - Ščaranskį, Ginzburg ir Petkų - Amnesty International organizacija parašė išsamų laišką (pakartotinal) SSSR Ambasadoriui Yakovlev Ottawoje.

Laiške suminiami visi kiti panašūs disidentų atvejai ir rašyti šios organizacijos laiškas, į kuriuos gerb. Ambasadorius nesitelkė atsakyt.

Laiške dar kartą primenami faktai, kad Helsinkio susitarimus yra pasirašiusi Sovietų Sąjunga ir minimi asmenys nėra nusikaltėliai. Taip pat nurodoma, kad Sovietų spauda dar gerokai prieš teismą, stengėsi įvairiais būdais nuteikti priešiška viešąją opiniją.

Laiško pabaigoje primenama, kad kopijos išsiuntinės ne tik angliškai kalbantiems, bet ir prancūzų kalba įvairių kraštų nariams.

MOKSLAS VASARIO 16 GIMNAZIJOSJE

Šiais metais Vasario 16 Gimnazijoje mokslas prasidės rugpiučio 21 d. Mokiniams gimnazijos bendrabučiuose reikia jau būti rugpiučio 20 d.

Kadangi Lufthansa bendrovės lėktuvas iš Toronto į Frankfurt skrenda kasdien, geriausia visiems mokiniams skristi tos bendrovės lėktuvu rugpiučio 19 d. 7 v. 50 min. vakare ir 8,35 v. ryto būsite Frankfurte, iš kur gimnazijos autobusas paėms visus mokinius.

Gavimui pagiginto mokeliui lėktuvo bilieto reikia bent savaitę ankščiau į toje bendrovėje užsisakyti. Kelionės lėktuvu bilietus abu galu apmokės Vasario 16 Gimnazijai Remti Komisijai, kurios adresas yra: 236 Dovercourt Rd., Toronto, Ont., M6J 3E1, tel. (416) 531-4469. Prašome tėvus siųsti vaikus pasimokyti toje gimnazijoje nors vienus ar porą metų, kad išmokyti laisvai lietuviškai kalbėti ir rašyti, galėtų tęsti mūsų lietuvišką gyvybę. Grįžę į savo gimnazijas, galės mokslą tęsti toliau, neprarasdami nė vieno mokslo metų, nes ten išleistas kursas čia užskaitomas.

VASARIO 16 GIMNAZIJAI REMTI KOMITETAS

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŲSŲ!

NL-va naujiems skaitytojams siunčijama už pusę prenumeratos kainos. Laukiame užsakymo su pinigais!

Iš k. į d. (sėdi): naujas PLB pirm. V. Kamantas, J. Miciūda, Argentinos Lietuvių Centro pirm., D. Kojelė, PLB pirm. Br. Nainys. (Stovi): V. Kleiza, R. Sakadolskis, A. Juodvalkis, kun. A. Saulaitis, M. Silakitis, A. Paulius ir S. Kuprys.

AMIN AS, ŠAUKIASI KUBIEČIŲ PAGALBOS

Kubos kareiviai buvo pasiųsti į Ugandą, kai prezidentas Amin suskato vėl "išvalyti" opoziciją iš savo kariuomenės. Du Ugandos tarnautojai, kurie prasitarė, kad būrys kubiečių atvyko į Ugandą iš Pietų Jemeno, buvo tučtuojau išmesti iš tarnybos.

DARBININKŲ UNIJA NENORI KGB AGENTO

Tarptautinė Darbininkų Organizacija pašalino Sovietų tarnautoją, kuris buvo KGB agentas, tuo patvirtindama augantį Vakarų susirūpinimą, kad Sovietai stengiasi kont-

roliuoti vieną svarbiausių Jungtinių Tautų sričių. Gregory Miagkov buvo pašalintas, prašant šveicarų vyriausybei, kuri sužinojo, kad jis yra KGB agentas.

COMMONWEALTH'O ŽAIDYNĖS

Edmontone, Kanadoje, Britanijos karalienė, jos vyrui Princui Philip ir sūnams Andrew ir Edward dalyvaujant, vyko sporto žaidynės. Kol kas Kanada pasirodė labai gerai, laimėdama daugumą medalių.

Karalienė Elžbieta, po 12 dienų vizito, išvykdamas pasakė, kad atsinaujinusi federalinė dvasia, noras kooperuoti ir vieniems kitus su-

prasti, buvo labai akyvaiz - ne, atsimenant, kad tikras dus. Ji ragino ir toliau rūpintis demokratine visuomenės kokybe.

Laimingas kanadietis plaukikas Graham Smith priima aukso medalį iš Karalienės Elžbietos Edmontono Žaidynėse.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už išsikūlimą Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!
LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ,
Visuomeniniais Reikalais vicepirmin. L. Girinis-Norvilas,
11 Apple Hill Rd., Baie D'Urfe, P.Q. H9X 3G7

Second Class Mail Registration N0. 1952 Return postage guaranteed.
Postage paid at Lachine, P.Q. Published by The Independent Lithuanian Publishing Co. at 7722 George Street, LaSalle, P.Q. Canada. H8P 1C4.

Metinė prenumerata Kanadoje — \$ 12.00, visur kitur — \$ 13.00. Rėmėjo prenumerata nuo \$ 18.00. Atskiras numeris 35 ct. Adreso pakeltimas 50 ct.

P.s. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba Leidykla neatsako.

Redaktorius Pr. Paukštaitis

ADRESAS: 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4. Tel. (5 14) 366-6220.

AKIS UŽ AKI...

Dar vis gyvenamos aplinkos terene tebesiaučiant savotiškam "Holocaust" ir panašių prajovų sukeliai audrai ir beveik pačiam ciklono centre, maždaug sąmoningai įkišus lietuvių vardą, turbūt kiekvieną tautietį apima keistas neskandumo jausmas. Mūsų daugumai sunku suprasti, kaip, kodėl ir kokių būdu (ar pagrindu) žydų viešojo opinija ir bendruosius nacių nusikaltimus ir nusikaltėlius bruka ir lietuvių vardą.

Bent iki šiol mūsų savi garba, prisipažinkime, be galo palaida ir neefektyvi. Taipogi pripažinkime, tam visai nebuvo ruošti, matyt, tikint, kad visas reikalas nuslinko užmarštin, tibus raudamas tik archyvinės medžiagos beleškant. Matome, kaip giliai klydome ar buvome naivoki tikėdami, kad II-jo karo galas atnešė pabaigą ir visokiems nemaloniems patyrimams. Tuo tarpu, dar iš gilios senovės palaikomas žydų tautos talmudinis "akis už akį ir dantis už dantį", dar nenustojo savo prasmės ir pagrindinės esencijos. Tam tikros jų įstaigos, atitinkami asmenys ir toliau darbuojasi ieškodami ne vien tik tikrų ar tariamų priežasčių, privedusių prie (kiekvieną atvejų visiškai nepateisinamų), bet tik nacių (ir tik jų) planuoto vykdomo genocido prieš žydus Europoje. Teisybės vardan, aišku, būtų naivu ir tiesiog nežmoniška išsiginti, kad būta atvejų, kada nacių žudikų komandoms talkininkavo sauja (kai kada priversiti) vietinių gyventojų. Bet ir tą pripažįstant, tenka kartoti ir vėl kartoti, kad lietuvių tautos visuma negali būti atsakinga ar kaltintina už labai riboto skaičiaus išsišokėlių darbus, kurie, bene visais atvejais, niekad nesusiaukė pritarimo ar bent simpatijos likusios absoliutinės tautos daugumos tarpe.

Savo aplinkoje mes apie visa tai nemažai rašome ir problemą bandomė gvildinti bet tai, deja, nelabai pasiekia viešosios opinijos formavimo forumus. Laiškai žurnalų ir laikraščių redakcijoms — geras dalykas, lygiai kaip ir demonstracijos prie TV studijų ar tų bendrovių centrų. Resultatai, tegu ir ne taip ryškūs, bet jau pastebimi. Derėtų lietuviams prieiti ir prie kitų svarių būdų ar priemonių, parodant žydų ir vietinei aplinkai ryškų lietuvių antinacinį nusistatymą praėity ir dabar. Toki mostai jau negalėtų likti nepastebėti tų sluoksnių, kuriems, pirmiausia, mūsų akcija ir turėtų būti skiriama. Štai, eilėje amerikinių didmiesčių (kai kur priemiesčių) pradėjo kelti galvas ir skleistį savotišką nerimą amerikiečių nacių partijos

smogiamieji daliniai. Jie atdarinėja savo knygnus, kultūros centrus", ruošia viešas demonstracijas, jų kalbėtojai viešų mitingų metu sako prakalbas ir visais kitais būdais bando skleistį savo propagandą. Beveik visur ir visada toki nacių vieši pasireiškimai (jie vaikšto uniformoti, rudais marškiniais, su raiščiais ant tankovių, kablakryžiais pasipuošę, tokias pat vėliavas iškėlę) būna pikietuojami įvairių antinacinių grupių, kuriose ypač tikrai nemažumoje. Visa ši akcija ir reakcija susilaukia nemažos dėmesio iš spaudos, radio ir TV pusės. Vėl, čia mūsų kiamas susidaro puiki proga viešai pademonstruoti sąvąj antinacinę nusi teikimą ir gauti savo reikalų naudai to palankaus "publicity", kurio dar vis mums taip stinga. Jei savo laiku būtatautiečių demonstravusių kartu su juodaisiais už jų teises Alabamoje, būtų nuoseklus susilaukti lietuvių demonstruojant prieš nacių, jų programą ir demokratijai žalingus išitikinimus. Juk niekad lietuviai nebuvo nacių draugais praėity, nėra ir nebus dabar ir ateity. Ar tam įrodyti derėtų praleisti dar vieną, itin dėkingą šandieninę situaciją?

Al. Gimantas

IR GERA, IR BLOGA... nuomonės, laiskai, atgarsiai

NEŠAUK VILKO IŠ MIŠKO

Nešauk vilko iš miško — jis ir nešaukiamas ateis! Klekčia seniai buvo spaudoje (NL nr. 3, 21 sausio 1976) disku tuojuamas mūsų anuometinio atstovo Vokietijoje K. Škirpos sumanymas, patiektas vokiečiams berods, 1944-45 m. mobilizuoti 200.000 lietuvių koval su atsilenkančia Sovietų armija, su sąlyga, kad vokiečių naciai būtų sutikę pripažinti nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymą. Tai pasirodė esanti iliuzija, nes buvo be pagrindo pasitikėta naciais, kurių juk ir karo sekmė buvo aiškiai pradėjusi šlyti.

Žaisti su ugnim negalima, mokindavo mus mažus mūsų senelės, nes esą ugnelė yra šventa. Dėl tos pačios priežasties buvo draudžiama teršti vandenį. Anot rusų patarlės: nesplauk į šulinį, nes teks iš ten atsigeriti... Taigi, bet kuris politinis žygis turi būti visapusiškai apvarstytas, pirm negu jį siūlyti vykdyti platesniu mastu.

Štai Daraugo nr. 145 iš 22 birželio š.m. randame pirmame puslapyje lyg kokią didžiausią sensaciją, iššaukiantį tiesiog, pompastišką stralpsnį, pavadintą: "Okupuotos Lietuvos Pogriandžio Žodis: Lietuvos Nacionalinio Liaudies Fronto deklaracija". Štai pora ištraukų: "Mes nugalėsime. NLF Gen. Štabas (patriotinis intelektualinis branduolys) 1978 metų balandžio įsteigė Vyriausiąjį Ryšių Komitetą". Tai kur tu jau gausi geriau? Tik pažūrėkime iš arčiau, ko tik tas NLF nesiūlo. Esą: "Mes kreipiamės į visus tarybinius piliečius lietuvius... prisidėti prie kovos už nacionalinę laisvę ir politinę nepriklausomybę, kuri šiuo metu yra nebeviltinga, bet žadanti ir daug žadanti (mano pabraukta J.V.) "sovietinis imperializmas... eina suirimo linkme", "šandien (proklamacija pasirašyta 30.4.78 J.V.) kaip niekada vyksta visų nelegalių grupių ir organizacijų konsolidacija ir jungimasis, ir tai vienybei pasiekti galimy-

ginklus suteikia. Šiuo atžvilgiu Rusijai yra pasisekę išsprausti Afrikoje. Kolonijoms iširus pasidarė tuštuma — vakumas, kurį sovietai ir užima. Įvykiai Zaire priminė tą vakumą, kurį užpildyti dabar jau skubina ir amerikiečiai ir NATO šalys, nes pasirodė, kad sovietų — rusų tuštumos užpildymas jau paliečia Vakarų pasaulio gyvybinius interesus.

Ir gerai, kad paliečia. Būtu neįtikėtinas dalykas, kad Rusijai būtų leista įsitvirtinti Afrikoje. Šantažuoti tą 300 milijonų žmonių kontinentą.

Didelę klaidą daro tie, kurie mano, jog Rusiją tegalima nugalėti karu. Šių laikų karu nieko negalima nugalėti. Kas būtų jei po tokio karo Lietuvoje nebeliktų gyventojų? O galimybės tokio atvejo yra realios, nes Lietuva yra pavirtusi ginklų tvirtovė.

Taigi, tėra vienintelis kelias į laimėjimą — pergalę, tai Rusijos taikus sužlugimas. Jos apsupimas tokia Vakarų pasaulio karine ir ekonomine jėga, kuri priverstų ją trauktis atgal, paliekant užimtas šalis, susiglaudžiant tik savoje teritorijoje. Tokią nuomonę jau senai yra išreiškęs A. Solzeničinas, atominės sovietų bombos tėvas Zacharovas ir kiti žymūs sovietų žmonės.

Kad prie to einama, rodo visi ženklai. Vakarų pasaulis cementuojasi. Prisijungia ir didžiausia pasaulio galybė

— Kinija, kuri viena pati laikui bėgant galės lengvai Rusiją sutvarkyti ir kurios vienintelės Rusija tik ir tebijo.

Tą kas čia pasakyta žino ir pati sovietų Rusija. Jos dabartinis intensyvus plėtimasis visose srityse yra niekas kitas, kaip mėginimas užbėgti laikui už akių. Laimėjimas ku daugiau pirm, negu spės Vakarų pasaulis visai susicementuoti. Ką tai reiškia toks skubėjimas aiškiai parodo neutroninė bomba. Jei ne tos bombos staigus pasirodymas, tai sovietai jau būtų spėję savo tankų skaičiumi psichologiškai suriest Vakarų Europą į ožio ragą. Neutroninė bomba tą tankų galybę padarė nebeįveikiamą. NATO šalys staiga atsigavo. Pajuto galybę savo pusėje. Nebėra jokio pavojaus dėl staigaus Varšuvos Pakto šalių puolimo tankais. Net prezidentas Carteris, visad atsargus ir abejojantis, išdrįso pagrasinti, jog užpuolimas bet kurios NATO šalies skaitysis užpuolimu Amerikos, kuri tokiu atveju panaudod visus ginklus, kokius tik turi.

Nors ši Amerikos pozicija buvo žinoma ir seniau, tačiau prieš neutroninę bombą ji buvo gerokai sušlubavusi. Artėjama vėl prie šaltojo karo politikos. Ne todėl, kad sovietai darytusi įžulesni, nes jie visad buvo įžulūs, bet todėl, kad sovietų pozicija pasaulyje yra smarkiai susilpnėjusi, o kartu sumažėjusi ir jų šantažo jėga. Net mažas Izraelis nebebijo sovietų galybės.

Neužilgo jų niekas nebijos. Pradės pabusti ir pavergtos tautos. Pirmoji tokia jau rodosi Rumunija. Jos prezidentas Kinijoje jau drįso pareikšti, kad niekas neturi teisės pavergti kitas tautas. Varšuvos Pakto šalys turi galimybę atsiskirti ir pavergti. Net premjeras Trudeau tą netiesioginiai palietė, girdamas NATO šalių laisvą susijungimą, jų aukštą demokratinę moralę.

NATO šalių priimtas naujas ginklavimosi planas numato ginklams išleisti 100 milijonų dolerių. Apie tokias sumas sovietai-rusai negali pagalvoti nė iš tolo, nes jų ekonominis pajėgumas netik kad nekyla, bet krenta žemyn. Statistika rodo smarkų rusų sumažėjimą, o pavergtų tautų žmonių gausėjimą. Rusai mažėja dėl suspaustų ekonominių sąlygų, pavergtieji gausėja dėl atsirasusių ir giedrėjančių prosvaisčių, ne tik išsilaikyti, bet pagal naują pasaulio laisvės dvasią visai išsilaivinti. Ypač atgyja musulmoniškos tautos Rusijos pietuose. Militariškai labai stiprėja jų daug žandantys kaimynai: musulmoniškas Iranas ir Turkija. Abi NATO šalys.

Sovietų gamybinis pajėgumas vis krenta žemyn, nes krenta darbo jėga. Nebeneri žmonės veltui dirbti. Rusijos energijos krizė dar prieš akis. Jos laukiama už 2-3 metų. Rusija neturi nei jėgų, nei žinių tinkamai pajudinti "neišsemiamų Sibiro žemės turtų", į kuriuos rusai dėjo didžiausias viltis. Vakarų pasaulio finansinė parama irgi krenta žemyn.

Taigi, prieš Rusijos akis stovi rimto persitvarkymo perspektyva. Senieji bolševikai baigia išmirti, o kartu galimas dalykas, ir jų agresyvinė politika. Vakarams laiku paspaudus, tą priepaudo šalis gali persiversti ir be karo. Ir atrodo persivers, nes kitokio kelio jai lyg ir nebebus. Gali įvykti staigios permainos išsilaivinant iš fanatikų partijos pačiai rusų tautai ir išsilaivinant jos pavergtom tautom. O tos tautos, kaip žinome, irgi nesnaudžia. Stalino laikų mirties pavojus joms nebėra. Jei tų tautų žmonės dabar jau gali bartis su sovietiška prokurorais, tai jau milžiniška pažanga. Ir ne todėl, kad pavergtas sušvelnėjo, bet todėl, kad nebedrįsta pavergtų taip smaugti, kaip Stalino laikais. Jų skelbiamas komunizmas senai yra atmetamas galvojančių žmonių. Nuo jo atsikmetę kitų šalių komunistai, kaip nuo nerealaus, neįgyvendinamo dalyko. Jų komunizmas nepripažįsta kitų tautų pavergimo. Tuo kerta į sovietų Rusijos egzistencijos pagrindus.

Tas pats ir su Lietuvos "komunizmu". Jokio ten tikro komunizmo nėra, bet yra jo vardu žmonių apgaudinėjimas. Kaip kitaip pateisinti sovietų-rusų tos šalies užvaldymą pačių lietuvių akyse? Kaip galėtų patys savo akyse pasiteisinti tie lietuviai "komunizmo teoretikai", kurie dirba patys savo tėvų nes pavergtų? Ypač, kai niekas nežino, kas yra tas komunizmas ir kokia jo teorija? Nėra tokio pasaulyje žinovo. Vadindami tuos lietuvius komunistais, stumiam juos į pavergtų frontą. Jie nėra jokie komunistai, tik žmonės, norintieji sau šiaip taip užsidirbti duoną, šiaip taip išlikti gyvi.

Jie tai žino ir mes tai žinome. Visi laukiame laisvės dienos ir ji neabejotinai ateis.

S. Šetkus
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

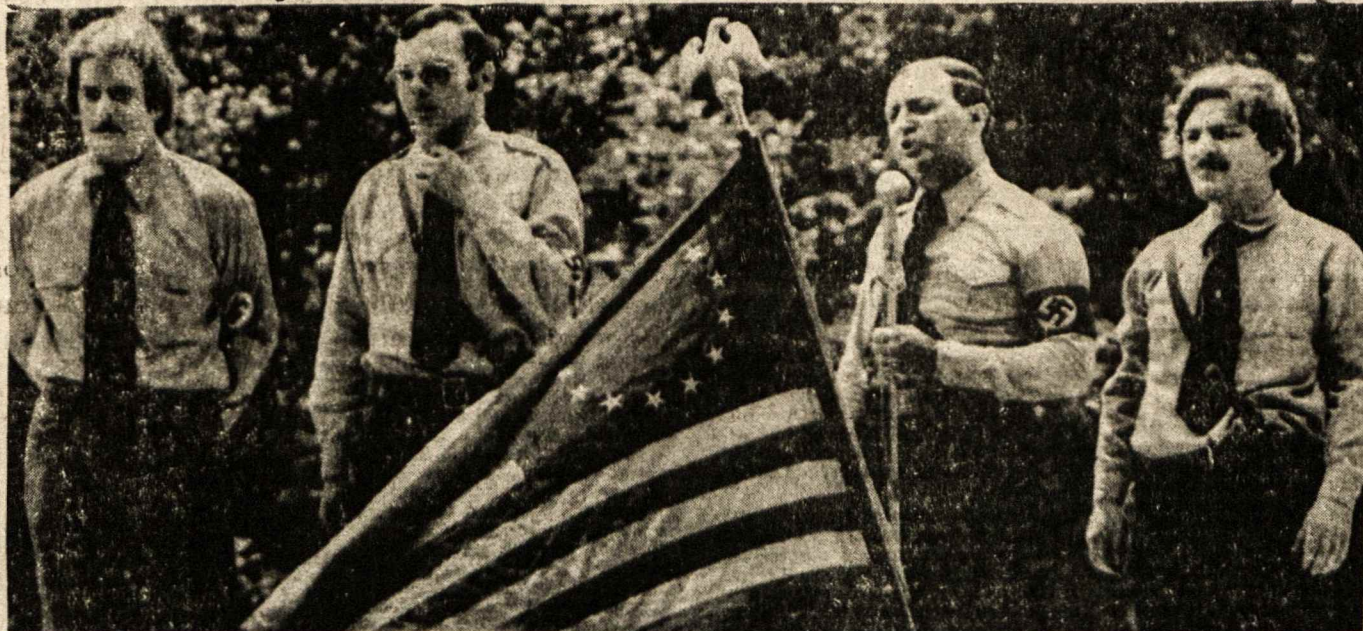
PANORAMA

AR GALIMA PERGALĖ BE KARO?

Karas yra galimas pradėjus jį netyčia. Koks nors netyčia paspaustas mygtukas, koks nors tabelių apsiskačiavimas, koks nors sabotazo veiksmas. Tyčia niekas karo nepradės, nes automatiškai jį būtų įtraukti visi naujai ginklai, kuriems nutilus, vargu liktų kuri šalis pajėgi egzistuoti. Kinija apskaičiuoja, kad branduolinio atominio karo atveju su Rusija žūtų 300 milijonų kiniečių, bet dar liktų karo laimėjimui nemažiau 500 milijonų. Deja, Kinija pamiršta radiaciją — spinduliavimą, kuris dar ilgai naikintų žmones po karo.

Koks tad tikslas tokio apsiginklavimo, kokio jau Rusija pasiekė ir dar pasieks? Tikslas yra labai realus: vien tik ginklų galybė užgniaužtivalą gintis. Jau Rusija yra pasiekusi tokios įtakos, kad net didelės valstybės, tokios kaip Amerika, yra priverstos Rusijos bijoti, su ja skaitytis, pasiduoti jos šantažui — blackmail. Nekitaip susirinko ir Helsinkio konferencija.

Atsakymas į šį šantažą irgi tėra vienas — irgi apsiginklavimas. Iš to ir ginklavimo — lenktynės. Svarbu netik turėti ginklų sau, bet dar ir suteikti juos toms šalims, kurios tų ginklų nori. Su ginklais ateina jų ekspatai ir visa kita palyda ir tokiu būdu tos šalys įtaka, kuri tuos

U.S. naujųjų nacių partijos lyderis Frank Collin kalba Marouette Parke Chicagoje, liepos 9 d. sekmadienį, kai jų apsaugai reikėjo net 1000 miesto policijos asmenų.

Foto: "The Gazette" Montreal.

naujas valstybes Afrikoje, nors jos aiškiai tampa Sovietų bazėmis.

Idomu, kaip tokie apsiginklautos "vienijančios" (net su Gen. Štabu) LNLF šukiai, nelyginant žuviai viliojantis masalas, gali paveikti mūsų tautiečius Lietuvoje ir čia, emigracijoje. Tie visi klaidinantieji "pranašai" su savo provokuojančiomis superpatriotizmo idėjomis — ar jie nėra tie vilkų šaukliai, nuo kurių, jei jų viliojantiems, bet nepagrįstiems tvirtinimams būtų patikėta ar nenukentėtų ir taip jau daug kraujo aukų sudėjusi mūsų varginga tauta? Tad, caveat consulis, — saugokimės tų visų išdidžiųjų šauklių, kad ir kokias šviesias, bet visai nerealias perspektyvas jie siūlytų ir pranašautų. Ir dar kas ypač keista, kad tie "lietuviškais kailiais apsirengę"... kažin kaip lengvai buvo išleisti į užsienį, ir jau jų dalis mūsų organizacijų virsūnėse užsirekomendavo, kaip aršiausi lietuvių ir Lietuvos valstybingumo kovotojai.

J. Valiūnas
Brockton, Mass., JAV

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNIŲ ATGARSIAI

Rašo Br. Keturakis

Didžioji įtampa jau praejo ir šventės duomenys bei darbai pamažu vertinami. Kas arčiau pažįsta sportinių renginių platų įvairumą su daugeliu jo šakų, tam kritiškas žvilgsnis lengviau prieinamas, nes mūsų kasmetinės primenybės duoda progą tai stebėti ir mokytis.

Dviguba jubiliejinė sukaktis 50-metis nuo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo ir 40-metis nuo I-sios Tautinės Olimpiados Kaune, — Toronte suspindėjo nauju išsivijęs milžinišku pasirodymu — PLS žaidynėmis.

Gyvas ir tautiniai darbštumo siekliai nuskaidrintas renginys parodė lietuvių sportinės įaunuomenės gajumą varžybinėje eigoje, o vyresniųjų administracinių ir techniško darbų ilgalaikiai pasitarimai, įgalino tą šventę tapti nauju kelrodžiu Lietuvos laisvinimui ir sporto tikslų prasmingesniam įvertinimui.

Labai trumpas laikotarpis vos dveji metai, (nuo 1976 gegužės mėn.), kai ši mintis buvo pareikšta dabartinio

ŠALFAS-gos pirm. PRANO BERNECKO, laike gerai pravestų S-gos metinių kamuolio žaidimų pirmenybių Toronte. Net geriausiai žinančiam mūsų užmojaus esamas sąlygas ir gausybę uždavinių, atrodo lyg ir neįmanoma, bet visuotinas sporto padalinių atstovų pritarimas, o jau rudeniį ir pats S-gos reprezentantų suvažiavimas, galutinai surezgė šventės apmatų ir patį renginį įteisino 1978 m. programon.

Nuo čia prasideda realūs ir pagreitinotos eigos organizaciniai darbai, kartu skatinant ir sporto padalinių gyvesnį pasiruošimą. Kilni i-dėja skubiai pasiekė kituose kontinentuose gyvenančius lietuvių sportininkus ir jų prisidėjimas varžyboms, ypač šauniai ir drausmingai besielgiančių mielų lietuvių australiečių, su S-gos p-ku Ant. LAUKAIČIU, buvo gražiu pavyzdžiu visiems. Platus organizacinis laukas įvairių komitetų turėjo laiduoti lankstų ir realių išvadų paruošos darbų slinkti, bet čia, kaip ir kituose mūsų žymesniųjų renginių darbuose,

Gyvendamas Pr. Bernecko šeimoj net 18 dienų, artimai mačiau ir jaučiau jo susirūpinimą, kartais džiaugsmą, kad artėjančios dienos į 27 birželio ir ligi 3 d. liepos mėn. tai žaidynių laikotarpis, turi praeiti, kiek įmanoma, gyvai. Telefoniniai pokalbiai klausimai, paaiškinimai ir atsakymai tęsdavosi 22-23 val. per parą, kai nesant jam namuose, jo šeimos nariai, kartais jų nesant ir man asmeniškai, tekdavo priimti ar perduoti įvairias žinias. Kai nuo ankstyvo ryto ligi vidurnakčių, ir bemaž kiekvieną dieną, įvairiausių klausimų apipiltas, Pr. Bernecas negindavo atsipūsti, tai telefono garsai iš daugelio miestų ar vietos sporto pareigūnų, trumpino poilsio valandas. Specialus ir nusimanantis sekretorius galėjo daug ką padėti, bet čia vėl bėda "o kur jį rasti?", kai dauguma užimti, kiti nenori, o treči stebi, kaip tie darbai eis, jei S-gos p-kas perkrautas. Dalinai prisidėjau, kiek kur tuo metu buvau reikalingas ir aš, nes gaila buvo žiūrėti į žmogų, kuris paros metu vos 2-3 val. nusnaudžia, o vėliau 21-22 valan-

PRANAS BERNECKAS

prasmuko viena kita properša, kuri pradžioj gal neatrodė reikšminga, bet ruošos darbas artėjantį pabaigą, išnirio su neigiamomis ydomis. Darbo sektoriaus pareigūnų prisiimtos pareigos, kartais iš asmeniško nepatyrimo ar net atsiribojimo nuo atsakomybės, temdė kai kurių posėdžių eigą ir užuot turėjus kiek įmanoma greitesnį sprendimą vienu ar kitu atveju, 5-6 val. pasitarimai, o jų būta labai daug, ypač sekma dienų popiečiais, vilkino ir dalinai drumstė skaidrios šventės paskirtį.

Vienok energinga ir sumani ranka ŠALFAS-gos p-ko Prano Bernecko su keletu tikrai atsidėjusių jo talkininkų, neišleido pavadžių ir išvežė šį sunkų ir atsakingą darbą į istoriją mūsų sportinio judėjimo kraitį.

dos įtampos ir atsakomybės. Visą eilę pagalbinių komitetų šiai šventei ruošti nepilnai atliko paskirtį, nes kaip kontrolės ir skundų komisijos, plus dar teisėjų kolegija, savo užduotimis viena kitą jau perpildė, ir nuostatus sekant, kažin ar būtų žinoję kada ir kokiais atvejais skundas priklauso vienai ar kitai pusei. Ten, kur principinius klausimus aprėpia ŠALFAS-gos varžybiniai nuostatai, naujų šioms žaidynėms nereikėjo, nes visos sporto šakos pravedamos pagal tarptautinių sporto šakų dėsnius.

Sunkiausias kelias buvo lengvajai atletikai stadijono sutvarkymas, nes mūsų sporto v-bės ir jos atstatinamų pareigūnų teigimai ir kanadiečių, ten dirbančių tarnautojų kategoriški pasakymai, jog viskas bus laiku atlikta, man kėlė susirūpinimą, nes aš irgi buvau prašytas šioj šakoj talkininkauti. Nuogastavimai išsipildė ir I-jį dieną, t.y. VI. 28 d. lengv. atletikos, tikrai buvo labai sunkiai pravedama, nes tiek Techniškos rungtynės, kaip rutulys, diskas ir ietis, mėtymų sektoriai ir būtinos linijos ne visur aiškiai išvestos ar nužymėtos, plus suoliams į toli nušokimo vieta žemėjanti, nes visas sausas smėlis iškapstytas į šonus. Kaip lyginsi ar grėbstysi, vistiek jo mažai ir reikalaujamo lygio, kad atsispyrimo lentelė ir nušokimo vieta būtų vieno-

dam - lygiam paviršiu, sunkiai buvo įmanoma, o pabrėš smėlis neleidė net pasekmių tiksliai atžymėti. Antrąją dieną, kai prirėmiau jų darbininką, kad palaistytų suoliaudobę, jam buvo kitas darbas. Energingo ir teisingai globojančio starterio Jono BAGDONO ranka labai gerai parodė įvairių klasių bėgimus, nors ir pavėluotai pradėtoji dienos programoj.

Jeigu esantieji teisėjai nors I-ją varžybų dieną būtų 2-3 val. surinkti ir pagrindiniai praktiški nurodymai duoti įvairiems rungčių darbuotojams, tikrai, nukrypimas ar sportininkų (dalinai) nepasitenkinimo būtų neįvykę. Nedrįščiau tvirtinti, kad tai būtų nerangumo požymis, bet teisingumo plano ir žinių patikrinimo kur kas geriau tinka ir daugiau turi patyrimo. Turint po ranka 10-12 paauglių nors po 12-14 metų amžiaus ir šiuos buvo įmanoma kaip pagalbinius teisėjams pristatyti. Bet va, čia tas skausmingas jaunimui išvykimas laivu į ežerą, gabios ir sumanios jaunimo vadovės, supuolė su II-ąją varžybų dieną ir, svarbiausia, su šventės oficialiuoju iškilmingu atidarymu.

Keletas posėdžių vos 3 asmenų grupei, kuriai buvo pavesta tvarkyti atidarymo eigą (vėliavų įnešimas, įtvarkymas, sportininkų paradas, plus dar seimo atstovų, mokytojų ir dainininkų keletos asmenų grupelės su garbingaisiais I-sios Tautinės Lietuvos Olimpiados dalyviais, kaip VI. Bakūnas, A. Tamulynas, broliai Ant. ir Pr. (inž. ir med. dr.) Mažeikos, judrusis Jurgis Karosas, dr. L. Petrauskas, Mackevičius, V. Kačergius ir kiti, kurių pavardės per skubotumą neteko sužinoti, sudarė kilnų rikiuotę dešinį sparną.

Atidarymo tvarka ir sportininkų įvedimo išdėstymas viduj buvo pavestas E. Šlekiui, J. Bagdonui ir šio rašinio autoriui. Šis trejetas net 4 kartus praktiškai (vienai sau) pademonstravo įžygiavimo sudėtį ir dalyvių susistatymą, kad realiau įsitikintų patalpos tinkamumą panaudojimui. Tikroji parado eiga, nors kėlė kai kurių neaiškumų dėl sportininkų mažo drausmingumo ir ritmingesnių maršo žingsnių bei nors pakenčiamo lygiavimo, bet aiškūs nurodymai ir prašymas, kad būtų tikrieji jaunuoliai su lietuviška laikysena ir gražiu šypsniu, prarado vadovų baiminimąsi. Garbingoji vėliavininkų rikiuotė su lietuviškaitėmis (tautiniais rūbais) ir šauniais vėliavininkais, sporto padalinių būriai su klubo židiniais ant Šlekiio praūpintų plakatų, sudarė rūpestingo ir tvarkingo žingsniavimo junginį.

Keletoj pasitarimų prieita išvados, kad Kanados atstovas - Etobicoke burmistras kalba I - ju ir po to Kanados himnas, sekantis PLB-nės p-kas inž. Br. Nainys, vėliavos pašventinimas, kurių savo iniciatyva parūpino V. Ignaitis, sportininkų priesaiką, vyriausios galvos - PLS Ž-nių ir ŠALFAS-gos p-ką Pr. BERNECKO atidarymo, aktas, plus Lietuvos himnas, išnešant vėliavas ir išžygiuojant sportininkams iš šalės, atidarymo iškilmės, baigiasi. Bet čia įsiterpė ir PLDienu vadovai su savuoju indėliu, kuris prieš tai trejetas, o vėliau J. Bagdonui atvykus iš Chicago jau ketveto, pasitarimuose nebuvo priimtas, nes prielaida, kad šalia ankščiau minėtų asmenų, kas nors dar tars žodį, vyravo, tik, galbūt, vienam asmeniui

Akimirkos 1977-jų Europoje

Alfonsas Nakas

(Tęsa iš praeito numerio)

Kaip anas pasus tikrinęs karininkas, taip ir ši bągažo specialistė, savo darbą atliko nepaprastai kruopščiai. Kiekvieno žurnalo ir kiekvienos knygos atidžiai perskaitė pavadinimą, peržvelgė titulinį puslapį, gal dar patikrino išleidimo datą ir vietas. Kaire ranka ir dešinės nykščiu prilaikydama, "pergrojo" visus puslapius (ieškojo, ar nėra ko į vidų įdėta?). Tai užtruko tris ar keturias minutes. Jokių klausimų. Tik apsidairė į mūsų visai suverstus lagaminus. Dabar jau angliškai atsisveikino ir išėjo. Viskas. Galėjai vežtis pistoletus ir granatas. Galėjai vežtis šimtą "Archipelago gulagų". Galėjai vežtis pornografiją, narotikus - viską. Tokia buvo mūsų bągažo kontrolė...

Kai ta mažytė pradžios mokyklės mokytoja išėjo, mes dar netikėjome, jog čia jau nakties košmaro galas. Ar tikrai jau viskas? Ne, ne viskas. Duris pradariusi antra uniformuota moteriškė paklausė, ar vežamės vaisių? Ne, mes nevežėme vaisių. Kas ir ko dar? Kada ims krauti mūsų lagaminus? Balsai vagone tolo ir tolo. Už kelio likos minučių viskas nutilo. Akinanti šviesa užgeso. Storoji konduktorė įkišo į mūsų coupė galvą ir pareiškė, jog palinkėjo ramios nakties... Ramios nakties? Buvo bene trečia valanda ryto. O gal ir ketvirta? Užrašų dabar neveždžiau. Iš džiaugsmo norėjau griebti tą storulę į glėbį ir bučiuoti. Regis, dabar mes apdovanojome cigaretėmis ir naujais pokiliais gumos. Ne, dabar jokie kyšiai, nes viskas užbaigta.

Aple miegą jau nė kalbos. Miegamasis vagonas naudingas tik tiek, kad galėtum ant savo kušetės išsistiepti ir ži- 1978, VIII. 9.

noti, kad tavo vieta griežtai rezervuota, kad tikrai neįlips koks keleivis ir neatsisės ant tavo kojų. Gal pusvalandį pasiėnabždėjus, aiškiai ėmė švisti. Kai pasikėlęs nuo kušetės išėjau į koridorių žiopsoti per langą, mano laikrodis rodė 5:10. Čia kažkuris keleivis pasakė, kad dabar jau 6:10, kad lakirodį turiu viena valanda pasukti. Na, žinoma, nuo Varšuvos gi buvome tolokai nuvažiavę į šiaurės rytus.

Traukinys dabar nebeskubėjo. Šaunusis Varšuvos rinksas išvirto į vagoną darbo arkliuką ir vos bekiceno. Kilometrų stulpeliai cementiniai ir aiškūs, dideli ant jų skaičiai. Keletą kilometrų sekiau laiką. Tėvažiavom tik po 50 - 60 km. per valandą. Ai, ai! Tik po 35 - 40 mūsų mielių. Koks gi čia eksprezas? Keisčiausia, kad dar netikėjome, jog čia jau taip lėtai važiuojam, kai esam jau daugiau kaip valandą pavėlavę.

Bet man toks greitis tik į naudą. Jau, jau tuoj tekės saulė. Dangus tik pusiau debesuotas. Jau rytuose raudoni pažarai. O banguotas, žalias terenas! O gražūs spygliuočių ir lapuočių miškeliai. Vėl ir vėl pravažiuojame didžiulius geltonžiedžius plotus. Kas tai? Svėrės? Grikliai? Jonas aiškino kas tai per augalai, bet, sakau, su užrašais į Vilnių buvau labai atsargus, tad nepasižymėjau. Kiek atsimenu, ar tik ne alfalfos tai būta žiedų. Važiavom pro sodus. Važiavom pro vyšnykus. Keista, tokios vėlyvos ten vyšnios. Ir Vilniuje Giminės mus raudonomis, rūkščiomis vyšniomis vaišins. Liepos gale!

Lėtai praslenkame pro mažas stoteles. Negaliu išskaityti jų užrašų, nes tai gudiška ar rusiška kirilica. Važiujom, reiškia, per Balt-

gudiją. Širdį suspaudžia. Tie kaimeliai, tie nameliūkščiai tokie lietuviški. (Mano nuotraukoj - prie geležkelio ilgas namas. Dviem galais, dviem kaminais. Lentom apmuštas ir šviesiai rudai padažytas. Pilkas skiedrų stogas. Tokių namų būdavo pilna Lietuvoj, Aukštaitijoje, ypač miesteliuose). Kokia gi gali būti Gudija tarp Gardino ir Varėnos? Juk tai Lietuva, Lietuva! Taip. Stotelių pavadinimai rusiški. Kai prasi-dės oficiali Lietuvos teritorija, pavadinimų lentose matysime abi - lietuvių ir rusų - kalbas. Gudai įsibrovę į svetimą teritoriją, neturi nė tiek ambicijos...

Vienoje stotelytėje pristabdė. Gal pusei minutės. Semforas buvo raudonas. "Išsle-bizavojau" stotelės pavadinimą rusiškom raidėm: Po-re-če. Bet čia-Gudija, po velnių.

Nebeguldau galvos, ar Pariečėje, ar pro kurį kitą bažnytkaimelį lėtai slenkant, man pro langą į rytus spok-sant (važiuojame tiesiai į šiaurę), tekėjo saulė. Ten mačiau keletą varganų ūkininkų namukų. Mačiau vieną ar du dviejų aukštų namus. Ir mažytį, gal pusės hektaro parkelį. Už parkelio, vėšliojo žolė, ganėsi karvė. Vienintelė. O parkelio vidury tapė-jų masyvus, bronzinis... Leninas! Ant jo aukso spalvos plikės žaidė tik patekėjusios saulės spinduliai. Išskyrus karvę, ankstyvą 1977 metų liepos 25-sios rytmetį ten nemačiau jokios kitos gyvybės. Kas ir kodėl čia tą bronzinį bonzą patupdė? Kas ir dėl už pustonį ar visą toną brangaus metalo sumokėjo? Kas ir kada prie paminklo šiame parkelyje renkasi ir melagingas priesaikas deklamuoja? Kodėl taip farsiška išaipomasi iš sugudėjusių ar

nesugudėjusių varganų lietuvių ūkininkų?

Tai buvo pirmasis mano su tiktas Leninas. Pirmasis ir vienintelis iki pat Vilniaus. Kitos gyvenvietės vis buvo atokiai nuo geležinkelio, vis už kokių kilometrų. Ar jos visos turėjo sunkų bronzos gabalą? Nedėdau galvos, kad neturi...

Jau Varšuvoje patyrėme, kad 1977-jų vasara labai vėsi, lietinga. Rugių ir ar kviečių gubos už Varšuvos, iki sutemo, man atrodė labai šviežios, nesuplėkė, nesupuvė. Atrodė, lyg tik vakar tie rugeliai kirsti. Kai išaušo rytas ir jau iki Vilniaus likę mažiau nei pora šimtų kilometrų, matei, kad čia lietaus būta daug per daug. Pagelžkeliais styrojo pajuodę kupetos šieno. Jos apdangstytos bespalvės plastikos dideliais ir mažais gabalais ir, o vargė, net plastikinėm staldengtėm-ciratom. Žmoneliai bando gelbėti šieną kuokas gali. Kaip kartas į Vilnių artėjant lengvai lyno-jų. Tie visi plastikos skatai ant kupetų buvo vėjo plevėnamai. Kiti nuslydę, gulėjo šalia, arba ir tolokai nuo kupetų nunešti. Tokių vaizdų mačiau daugelyje vietų - dar Gudijos teritorijoje ir už Varėnos, jau visai nebetoli Vilniaus.

Traukinio garvežiui baisesiai tingiai pūkšnojant, vingių vingiais į Vilnių artėjant, per vagono langą buvo proga fotografuoti. Gaila, iš pusanro tuzino nuotraukų tik kelios išėjo ryškios. Be to, nesu fotografas ir tai darau ne iš pamėgimo, o iš reikalo. Dažnai sukuruntu fotografuoti tik tada, kai jau per vėlu. Štai, vienoje nuotraukoje prie geležkelio krūmai, kairėje vos beužgriebta aukštų krantų upė, vidury spalvin-gų namų grupė ir už jų pamėlės miškas. Tikriausiai norėjau, kad upė būtų pačiame centre, bet pasivėli... Kitoje raudona - balta geleželio pervažos kartis. Prie jos stovi tamsiai pilkas autobusas, šviesiai pilku stogu.

Vieškelis platus, bet ne asfaltas, o žvyruotas. Vieškelyje per patį vidurį, vandens balutės. Vėl pagauta kelių namų sodyba pačiame centre, bet aparatas blogai nustatytas, neryškus. Va, ryški pilkų mūrinių namų grupė. O tarp namų grupės ir geležinkelio saugančios tvorės - kažkam paruoštos miško medžiagos krūvos. Va, jau krovimo kranai virš vagonų stotyle. Vagonai su rąstais ir lentom. Krūvos rąstų šalia vagonų. O už kranų ir vagonų - didžiulės bažnyčios pilkas bokštas. Ar čia kartais tik ne Lentvaris? Sekančioj nuotraukoj mūriniai pilki ir raudoni namai. Jie toli nuo geležinkelio. Priešais - vešli žaluma ir smėlėtos keliukas. Va, jau dabar tikrai Lentvario apylinkė, nes jungiamės į Kauno geležinkelio ruožą. Jis elektrifikuotas. Prie šios linijos man sudreba širdis. Tarp Kauno ir Vilniaus buvo tūkstantį kartų važiuota... Dar viena pervaža. Kairėje dviaukštis mūrinis namas. Šalia jo grupė žmonių. Dvi moterys raudonais apsiaustais. Gilumoje žemas mūrinis pastatas, dideliais langais (Krautuvė?). Dešinėje - keturi vyrai. Vienas su dviračiu. Pačiam centre - geležinkelio antrus bėgius kerta moteris su vaiku. Jie eina tarp bėgių nutiestu mediniu tiltu į mūsų traukinio pusę. Moteris dešinėj rankoj neša odinį krepšį.

Ir štai žybčioja Neries juosta. Rusvai ir melsvai žalsvos kalvos. Tolumoje mėlauja pušynai. Dabar žinau, kur mes esame. Dabar artėjame, artėjame. Taip, kitėje nuotraukoje kalneliai ir slėniai. Balti namų stogai. Elektros ar telefono vielos. Aukšti, aukšti kaminai! Tie kaminai artėja, storėja. Balksvų dūmų vinguriavimas į rytus. Mes jau pro Panerius. Mes jau už Panerių...

Vilnių palikau 1944-jų liepos pradžioje.

Į Vilnių grįžtu 1977-jų liepos gale.

(Bus daugiau)

(Bus daugiau)

KULTŪRINIS PUSLAPIS

KANADOS LIETUVIŲ MENO PARODA

Otis TAMAŠAUSKAS - Kiškis
serigrafija

Adolfina ZUBAS - Australijos išpūdžiai
aliejus

Elena ŽEBRAUSKAITĖ-WEIR - Rūpintojėlis
molis

ŠIOMET SKIRIAMA DVYLIKTOJI VINCO KRĖVĖS LITERATŪROS PREMIJA MONTREALYJE

1978 m. rudenį, LAPKRIČIO 4 d. Montrealyje bus paskirta jau dvyliktoji Vinco KRĖVĖS literatūros premija. Ji skiriama už visas 1976-77 metais išleistąsias grožinės literatūros knygas išėivijoje.

Pirmoji Vinco Krėvės premija buvo paskirta 1952 metais Jonui Alsčiui už literatūrinių atsiminimų knygą APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Premija skiriama kas antri metal ir jos dydis - 500 dolerių.

Lietuvių Akademinis Sambūris yra apie 40-ties narių organizacija. Šiuo metu jos valdybon išrinkti: V. Žižys - pirm., H. Nagys - vicepirm.; R. Valinskienė - sekr.; G. Vazalinskas - išd.; nariai - Vincas Piečaitis ir Arvydas Kriščiukaitis. Vinco Krėvės literatūros premija rašytojų tarpe turi pažymėtinai gerą vardą. Be Jono Alsčio, laimėjusio pirmąją Vinco Krėvės literatūros premiją, štai visi kiti šios premijos laureatai chronologine tvarka: Jonas Mekas, Marius Katiliškis, Vincas Ramonas, Algimantas Mackus, Kostas Ostrauskas, Antanas Vaičiulaitis, Kazys Barėnas, Juozas Kralikauskas, Liūnė Sutema ir Eduardas Cinzas.

Vertinimo Komisiją sudaro: dr. H. Nagys - pirm., Lietuvių Rašytojų D-jos atstovas; V. Žižys - sekretorius, J. Šiaučiulis - narys, Kanados Lietuvių Bendruomenės atstovas; dr. I. Gražytė-Maziliauskienė - ir M. Jonynienė - narės, Lietuvių Akademinio Sambūrio atstovės.

4 psl.

Pasaulio Lietuvių Dienų proga, jų organizatorių pakviestas, dail. Jurgis Račkus surengė Kanados lietuvių dailininkų parodą Royal York viešbučio vienoje patalpoje.

Nors patalpa tam tikslui buvo mažoka, bet buvo rodomi darbai ne tik kai kurių senesniųjų, jau mirusių ar dar gyvenančių dailininkų darbai, žinomų ne vien lietuvių visuomenėje, bet matėme ir jaunesnių ar bestudijuojančių meną, dar nepagaršėjusių asmenų kūrinius.

Šios parodos organizatorius dail. J. Račkus, norėdamas išvengti įtarimo šališkumo, eksponatams atrinkti pakvietė lietuviams nežinomą dailininką. Jis parinko parodai darbus ne pagal savo skonį, ir turimas patalpas. Todėl kai kurie darbai į parodą nepateko.

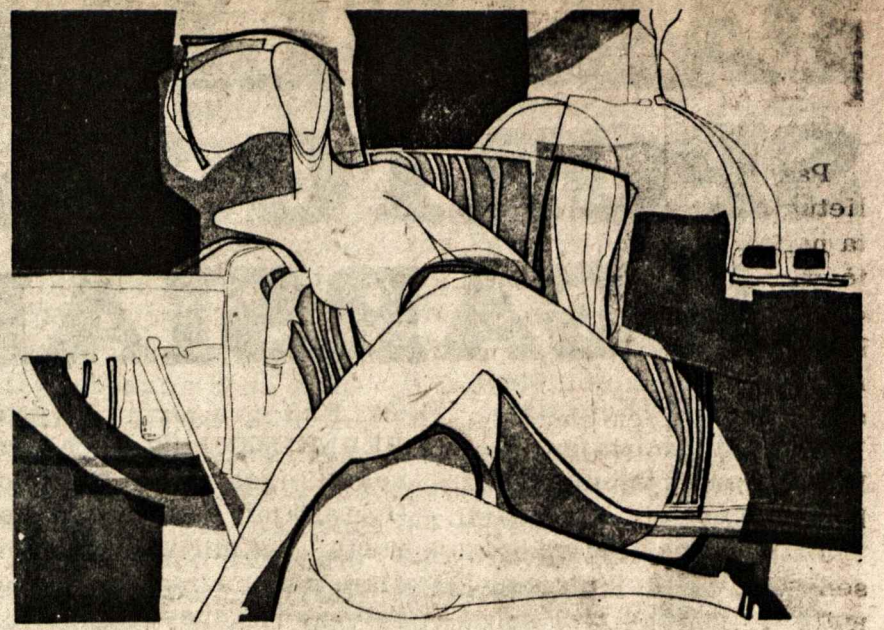
Paroda, kad ir negausi, pasižymėjo savo įvairumu. Joje buvo gamtovaizdžių, keletas figūrinių kompozicijų, o daugiausia linijomis ir spalvotais plėmais išmargintų plokštumų, kurios didesnio išpūdžio nepadarė. Gal būt šie darbai patrauktų akį audinių ar išmargintų popierių gamintojų, kaip jų produkcijai tinkami pavyzdžiai.

Be paveikslų parodoje buvo keletas skulptūrų ir viena vaza. Minėtinas pusamžis tapytojas, stiprus realistas dail. Astrauskas, kuris eksponavo vieną figūrinę kompoziciją. Jis lietuvių visuomenėje mažai rodomas, todėl nėra taip žinomas.

Paryžiuje studijuojanti S. Valiūnaitė yra pasinėrusi lengvose Paryžiaus nuotakose. Jos grafiški darbeliai švariai atlikti. Gaunasi išpūdis, kad jos ateitis bus komercinis menas.

Iš pačių jauniausių parodos dalyvių - A. Vekterytė. Jai dailininkės vardas jau yra užtikrintas. Ji yra gabi, rūpestinga, rimta. Ji nesiblaško po pasenusias naujenybes, bet rimtai eina į meno rūmus, kurdama figūrines kompozicijas. Gaila, kad šioje parodoje rodėsi tik su vienu darbu. Atrodo, kad dail. Vekterytė statosi meno šventovę, kuri nebus išmarginta pritaikomojo meno ornamentika.

Dail. D a g y s

Snaigė VALIŪNAS - ofortas

MENO PARODOS KATALOGAS

Parodos proga, buvo išleistas katalogas, apipavidalintas gražiu viršeliu ir geromis reprodukcijomis.

Ižanginiame žodyje parodos organizatorius, angliškai ir lietuviškai pasisako:

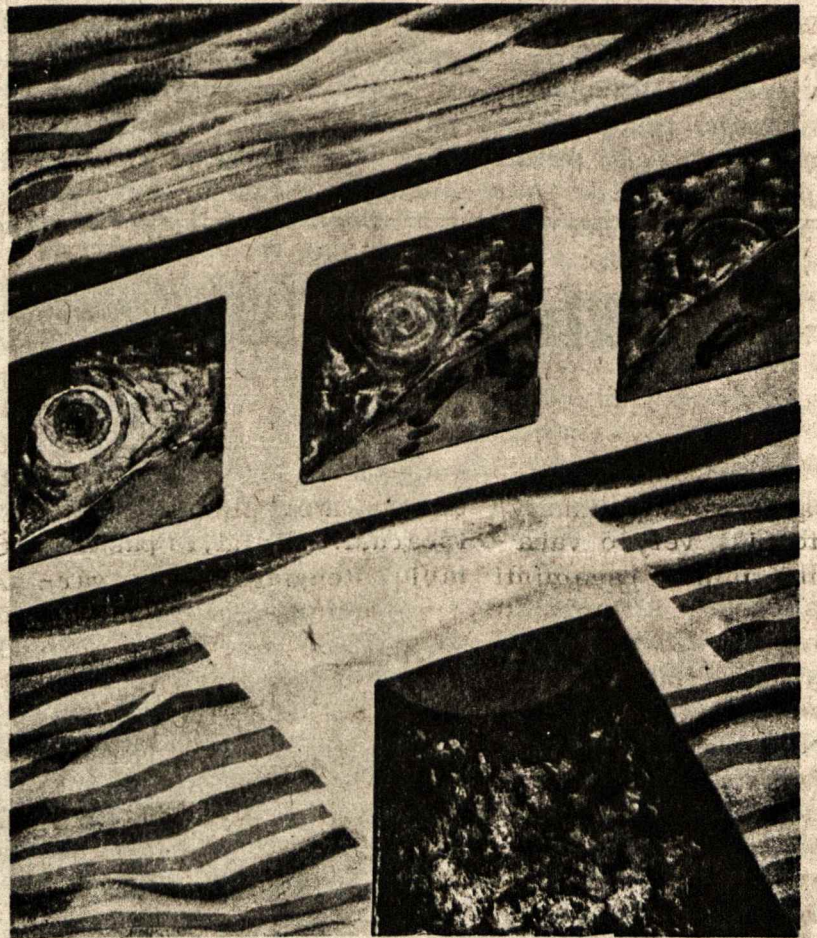
Lietuvių įnašas į Kanados kultūrinę mozaiką, praturtino demokratine bendruomenę.

Ši lietuvių kilmės dailininkų paroda mums rodo jų dabartinį išsijungimą į kryptis, bei vertingos kultūros kraitį.

Rodydamas šiuos tapybos, skulptūros ir grafikos darbus, tikiuosi, kad paliečiau pagrindines valdinio meno sritis.

Pakvietimas bešališko sprendėjo, kuris pažįsta dabartinę Kanados meno pulsą, mums užtikrina objektyvų šiai parodai darbų išrinkimą.

(Šio puslapio reprodukcijos paimtos iš katalogo)

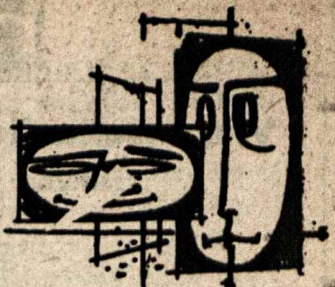

Jurgis RAČKUS - Kalnai ir Bangos
litografija

Telesforas VALIUS - Paskutinis Rytas
litografija

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

ODĖS DUPEKSIUI:

Dupleksinė Laimė

Duplekse mielas, duplekse brangus,

Visur gali būti gera, patogu,

Bet niekur tiek laimės nesuras žmogus,

Kaip po Kaip po nauju tavo stogu.

(b. d.)

N. Kvietinskis - McKwethins

Pasaulinio masto įvykių lietuvių tautos gyvenime būta neperdaugiau. Tenai tėvynėje, per šimtmečius dauguma(kaimo)lietuvių pasireiškėdavo tarp savųjų pramogose, miestelių kermėse. Tik nepriklausomos Lietuvos gyvenime (1918-40) būdavo dainų, sporto šventės, kongresai ir pan.

JAV-se jau irgi buvo nuosėno vieši lietuvių pasirodymai, dainų, šokių šventės ir kitoki susibūrimai.

Šiemet Kanadoje Toronte P. L. Dienų renginiai pralenkė visus iki dabar buvusių lietuvių renginius Amerikos kontinentuose. Visuose lietuvių laikraščiuose buvo skelbiama, brangūs skaitytojai iš anksto žinojo, kad P. L. D. proga bus 3 dienių renginiai: P. L. B-nės Seimas, V-jį Dainų Šventė ir Sporto Žaidynės. Viskas įvy-

ko, kaip ir buvo skelbta. Tačiau atsirado dar daugiau renginių:

1) Mokytojų Konferencija-Dienos (27. VI-30. VI). Dalyvavo 83 mokytojai iš 9 valstybių.

2) Dail. J. Račkus suorganizavo Royal York viešbutyje kanadiečių lietuvių Meno Parodą.

3) Įvyko lietuvių kunigų organizacijos Kongresas, kur buvo išrinkta nauja valdyba. Iš kanadiečių - kun. J. Staškevičius, kun. dr. P. Gaida, Tėv. Aug. Simanavičius ir kt.)

4) Įvyko Lietuvių Fronto Bičiulių Suelga

5) Surengtas Lietuvių Inžinierių ir Architektų Pobūvis

6) Įvyko Panevėžiečių, berod 1928 m. gimnaziją baigusių draugų Susibūrimas

7) Vilniečių Sąjungos Pobūvis

8) Įvyko ir politinių grupių,

šalio vadovaujamos sporto komandos savo žaidynes atliko (kaip man pasakojo pirm. P. Berneckas) labai tvarkingai. Pasiekta sporto rekordų, daugelis gavo medalių ir pažymėjimų.

Australai-lietuviai sportininkai buvo labai gerai paruošti, sudarė gražų vaizdą rikluotėje. Varžybų rezultatus rasite sporto skyriaus se.

Bendros pamaldos Anapilio sodyboje prie kapų buvo labai įspūdingos. Mišias laikė J. E. vysk. A. Deksnys, asistuojant vysk. V. Brizgiui. Labai įspūdingai giedojo ir kankliavo muz. Mikulskio choras.

Dainų Šventė Maple Leaf Gardens visus apstulbino, užgniauzė kvapą. Stadionas beveik pilnas lietuvių žiūrovų. Choral, kai pradėjo eiti su vėliavomis, skaičiau,

Manitobos Lietuviai nesnaudžia

K. Beniušis

(Tąsa iš praeito numerio)

PAVILIJONO VALGIAI

Kiek teko sužinoti, PLB-nės vietos skyriaus Valdyba paskyrė valgius pagaminti ir prie stalų patarnavimą prižiūrėti vyriausia šeimininke Teklę Timmermannienę. Jai talkininkavo ypač velionio Jurgio Januškos našlė Marija Januškienė, PLB vietos skyriaus sekr. Kostas Strikaitis ir daugelis kitų, kurių pavardžių nežinau. Todėl už jų nepamėginimą-atsiprašau. Vienas tautietis man pasakojė, kaip Kostas Strikaitis per visą savaitę nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro minkė minklę pagaminti teslą 15.000-čių lietuviškų lašiniųuočių ir varškėčių. Vakaraus ateidavę į talką ir PLB vietos skyriaus p-kas Juozas Demereckas ir John Timmermann'as. Taigi, visi trys sunkiai dirbo, gal net prakaitą liedami... Garbė jiems!

O tuos lašiniųuočius ir varškėčiuokus sutaisė Jadvyga Mikalauskienė, Aldona Balčiūnienė, Marija Januškienė, Ona Jančiukienė, Karolina Liaukevičiūtė ir pati vyriausioji šeimininkė-vadovė Teklė Timmermannienė. Kaip teko girdėti, Lietuvių Pavilijono parodos vakarienių pavairinimui padovanojo didelių tortus, keptus namie: Ona Jančiukienė, Marija Januškienė, Julija Ramančauskienė, Helen Beniušienė ir dar daugelis kitų prisidėjo įvairiais saldumynais. Žinių negavęs, nepamintų ponų, atsiprašau, ir visiems nuoširdžiai dėkojama.

RAŠAU "PAKŪTOS" BIJODAMAS

Mandagus Lietuvių Parapijos klebonas kunigas Justinas Bertašius, sužinojęs, kad aš apie Folkloramos Lietuvių Pavilijoną rašysiu, man pasakė: "Surašyk visų vardus ir pavardes, kas tik kuo prisidėjo, bei pasidarbavo. O jeigu visų vardų negali susižinoti, tai nė vieno vardo nerašyk, nes jei kokio nepamėnėsi, tai gali didelio nemalono numo susilaukti. Kostas Strikaitis jau seniai man buvo pasakęs, kad jis kartą, apie bažnytinėje svetainėje vykusį parengimą rašydamas, netikėtai buvęs praleidęs vienos ponitės vardą, kuri buvo pasidarbavusi parengime. Tai ji toje pat svetainėje labai piktai Strikaitį išbarus. Taigi, iš paskutiniųjų stengiausi visus vardus sužinoti ir juos surašyti. Tuos, kurių vardų nebegalėjau sužinoti, prašau manęs "nepakūtoti".

Per visas septynias dienas Pavilijone patarnavo: Ona Jančiukienė, Julija Ramančauskienė, Helen Beniušienė, Judy Barkauskaitė ir daugelis kitų. Kaip teko sužinoti iš draugų ir senųjų lietuvių emigrantų, po vieną ar po porą vakarų pasidarbavo našlė Pranevičienė, lietuvis Tado Yuškos žmona Helen-lenkė, ir lietuvis Viktoro Novogrodsko žmona Cecilija - prancūzė. Garbė jiems, ypatinga kitatautėms, kad jos, lietuvių prašomos, atėjo į talką.

Pavilijono parodą tvarkė Eugenijus KALASASKAS, tvarkdariai - Kostas STRIKAITIS, Petras BAGDONAS, Valentinas RUTKAUSKAS ir Stanislas RAMANČAUSKAS.

Gėrimus supirko Renius BALČIŪNAS, prie baro patarnavo John TIMMERMAN, Jurgis VALAITIS ir kiti.

Parodoje informavo atsilankiusius, prisegė ženklelius, specialius Lietuvių Pavilijono Viktorija DAUBA-

RAITĖ, Irutė PRESTON-RUTKAUSKAITĖ, Liza DAUBARAITĖ ir Margarita AŠKINAITĖ.

Lietuviški ženkleliai buvo apvalūs, apie trijų inčų pločio, trijų spalvų-geltona, žalia, raudona, užrašai: Lithuania ir žemiau Vilnius. Vi duryje-Lietuvos Vytis. Vi sliams tie ženkleliai labai patiko ir jais didžiavosi.

Visus svečius prie durų pasitiko Pavilijono Kara - The Winnipeg Tribune abu laite ir jos asistentės-Hos - gyre Folkloramą. Apie lietuvius Tribune parašė, kad Aldona BALČIŪNIENĖ, Mikalauskaitė, Vida BALČIŪNAITĖ, Rūta BEŽYTĖ ir April STAPON-Steponavičiūtė (tai Winnipeg miesto Taryboje esančio vienintelio lietuvių aldermano Norman Stapon-Steponavičiaus dukrelė).

Apie audimą aiškino, patistaklėse ausdama Aldona JANČIUKAITĖ.

Parodos atidarymo iškilme pradėjo Marijus Timmermannas. Po to sveikino Lietuvių Pavilijono majoras Renius Balčiūnas. Trečioji susirinkusios pasveikino Karolina Liaukevičiūtė-Lietuvių Pavilijono Karalaitė. Visi trys-studentai jaunuoliai.

Po pranešimų ir pasveikinimų Pavilijoną oficialiai atidarė aldermanas Norman Stapon-Steponavičius, lietuviškai ir angliškai.

Po to pasirodė trys Torontolietuvės tautiniais rūbais pasipuošusios, Aldona Biskytė su akordeonu, Vida Dividaitė ir Aida Dovydaitytė. Jos visos gražiai ir linksmai dainavo, pildamos rankomis ritmą. Publika joms pritarė taip pat plojimai. Apsilankęs TV reporteris užrašė dainas į juostą.

Kadangi aš tik pirmąją dieną buvau atvykęs į Pavilijoną, tai vėliau man buvo pranešta, kad rugpjūčio 18 d. buvo atsilankęs Meksikos

konsulas su trimis muzikantais, kurie lietuviams pagrojo gitaromis.

Konsulas ir muzikantai buvo pavašinti, parodyta mūsų klebonija bei bažnyčia.

Konsulas pasveikino lietuvių ir LB vietos skyriaus pirm. Juozą Demerecką su tokio geru susiorganizavimu ir gražiu Pavilijono įrengimu. Du vietos laikraščiai The Winnipeg Free Press ir The Winnipeg Tribune abu laite ir jos asistentės-Hos - gyre Folkloramą. Apie lietuvius Tribune parašė, kad Aldona BALČIŪNIENĖ, Mikalauskaitė, Vida BALČIŪNAITĖ, Rūta BEŽYTĖ ir April STAPON-Steponavičiūtė (tai Winnipeg miesto Taryboje esančio vienintelio lietuvių aldermano Norman Stapon-Steponavičiaus dukrelė).

Apie audimą aiškino, patistaklėse ausdama Aldona JANČIUKAITĖ.

Parodos atidarymo iškilme pradėjo Marijus Timmermannas. Po to sveikino Lietuvių Pavilijono majoras Renius Balčiūnas. Trečioji susirinkusios pasveikino Karolina Liaukevičiūtė-Lietuvių Pavilijono Karalaitė. Visi trys-studentai jaunuoliai.

Po pranešimų ir pasveikinimų Pavilijoną oficialiai atidarė aldermanas Norman Stapon-Steponavičius, lietuviškai ir angliškai.

Po to pasirodė trys Torontolietuvės tautiniais rūbais pasipuošusios, Aldona Biskytė su akordeonu, Vida Dividaitė ir Aida Dovydaitytė. Jos visos gražiai ir linksmai dainavo, pildamos rankomis ritmą. Publika joms pritarė taip pat plojimai. Apsilankęs TV reporteris užrašė dainas į juostą.

Kadangi aš tik pirmąją dieną buvau atvykęs į Pavilijoną, tai vėliau man buvo pranešta, kad rugpjūčio 18 d. buvo atsilankęs Meksikos konsulas su trimis muzikantais, kurie lietuviams pagrojo gitaromis.

Konsulas ir muzikantai buvo pavašinti, parodyta mūsų klebonija bei bažnyčia.

Konsulas pasveikino lietuvių ir LB vietos skyriaus pirm. Juozą Demerecką su tokio geru susiorganizavimu ir gražiu Pavilijono įrengimu. Du vietos laikraščiai The Winnipeg Free Press ir The Winnipeg Tribune abu laite ir jos asistentės-Hos - gyre Folkloramą. Apie lietuvius Tribune parašė, kad Aldona BALČIŪNIENĖ, Mikalauskaitė, Vida BALČIŪNAITĖ, Rūta BEŽYTĖ ir April STAPON-Steponavičiūtė (tai Winnipeg miesto Taryboje esančio vienintelio lietuvių aldermano Norman Stapon-Steponavičiaus dukrelė).

Apie audimą aiškino, patistaklėse ausdama Aldona JANČIUKAITĖ.

Parodos atidarymo iškilme pradėjo Marijus Timmermannas. Po to sveikino Lietuvių Pavilijono majoras Renius Balčiūnas. Trečioji susirinkusios pasveikino Karolina Liaukevičiūtė-Lietuvių Pavilijono Karalaitė. Visi trys-studentai jaunuoliai.

Po pranešimų ir pasveikinimų Pavilijoną oficialiai atidarė aldermanas Norman Stapon-Steponavičius, lietuviškai ir angliškai.

Po to pasirodė trys Torontolietuvės tautiniais rūbais pasipuošusios, Aldona Biskytė su akordeonu, Vida Dividaitė ir Aida Dovydaitytė. Jos visos gražiai ir linksmai dainavo, pildamos rankomis ritmą. Publika joms pritarė taip pat plojimai. Apsilankęs TV reporteris užrašė dainas į juostą.

ir susimaišiau... Chorų tribūna prisipildė 1500 dainininkų.

Muzikinės komisijos p-kas V. Verikaltis vikriai sukinėjosi, kur tik jo reikėjo. Stipriai pasirodė ypač dirigantai Jurgutis, Govėdas, Strolia. Gražiomis chorinėmis kompozicijomis- Budriūnas ir Mikulskis. Buvo pagerbti veteranai dirigantai muzikai Budriūnas, Stephens, Gailėvičius, Mikulskis, Kriksčiūnas. Visi gavo žymenis Dainų Šventės proga.

Pranešėjos- I. Šernaitė-Meiklejohn ir Rasa Lukošė - vičiūtė patyrusiai ir gerai atliko savo pareigas.

Tarp garbingų svečių buvo atvykusi su svita Britanijos Karalienės atstovė gubernatorė Kanadai McGibbins.

P. L. D. Organizacinio Komiteto p-kas J.R. Simanavičius kalba gera, rezoliucija gera, bendras išpūdis geras. Minios plojo, šaukė, visų ūpas geriausias. Tai pirmas toks didelis lietuvių pasirodymas Kanadoje, lietuvių dvasinių ir finansinių jėgų pademonstravimas.

Koncertą labai įspūdingai užbaigė kanklių muzika ir sol. Gina Čapkauskienė, chorams pritariant, išpildžiusi Budriūno Kantatą. Tai mūsų dainos žvaigždė be priekaištų, kuri ir senų muzikų paslydimus diriguojant, išlygino.

Iš Maple Leaf salės buvo tūkstančių lietuvių elseną prie City Hall, kur buvo padėti 2 vainikai-žuvusiems už Lietuvos, ir Kanados laisvę.

Po to vyko Banketas Royal York viešbutyje. Svečių buvo virš 2000, pritrūko bielių kitiems, norintiems dalyvauti.

Iš viso Vakarų pasaulio Bankete dalyvavo beveik visų organizacijų vadovai, jų atstovai, vyskupai, kunigai, diplomatai, laikraščių redaktoriai, bendradarbiai, lietuviškų radio ir TV valandėlių vadovai, atstovai, jauni ir seni. Iš visų 5-ųjų kontinentų atstovai sveikino, kalbėjo (kai kurie net perilgai). Royal York viešbutis buvo pilnas lietuvių, kaip bičių avilys.

J.R. Simanavičius prilima čekis \$27.000 iš JAV lietuvių

Čia surandi vieną pažįtamą, nematytą 30-40 metų, čia jau kitas pasimato praeinąs pro šalį. Visi linksmomis veidais, jaunais žvilgsniais, lyg savo dukters vestuvėse.

Sportininkų susipažinimo vakare Lietuvių Namai buvo prikimti dalyviais, kaip silkių statinėje. Viskas buvo suvalgyta, išgerta. Šokiai-tai lyg stovinėjimas minioje-taip tanku. Vistiek visi buvo patenkinti, nors po vidurnakčio gaisrininkai pasiūlė svečiams skirstytis... L.Namai, ir per visas P. L. D. buvo pilni svečių.

Liepos 1 d. Susipažinimo Vakarų Royal York viešbutyje sutraukė daugiausia jaunimo. Bilietų buvo parduota virš 3100, bet svečių-buvę daugiau. Visos viešbučio per du aukštus salės, koridoriai buvo pilni lietuvių.

Pasaulio Lietuvių Seimas vyko nuo liepos 1 d. iki liepos 4 d. Buvo išrinkti valdomieji organai ir apsvaistytos lietuvių tautos čia ir ten problemos, perrikiuotos gretos lietuvių išlaikyti ir įsijungti efektingiau už lietuvių tautos nepriklausomos Lietuvos valstybės statuso atgavimą.

P. L. D. Toronte - toks reikšmingas įvykis lietuvių gyvenime buvo pirmas šiam laikotarpyje, ir gal paskutinis mūsų generacijos žmonėms. Lietuviškos stiprybės pasisemta ilgam laikui. Ačiū "N. L." ir visai kitai spaudai, kuri rėmė šią Šventę.

Prie registracijos stalo Seime sutinka dr. J. Sungaila

A A A

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS; BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI - ATEIK PAS MUS. MES GALIME TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieskantiems pagalbos. Atejęs pas mus - nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namu) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 631.6834, Henriui N. 277-7868.

Jony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKSTYNOŠ
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIANIS
ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

C F M B LIETUVIŠKA RADJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.

PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albalen Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

PRENUMERATA \$10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.

KELEIVIS

PUBLISHING COMPANY

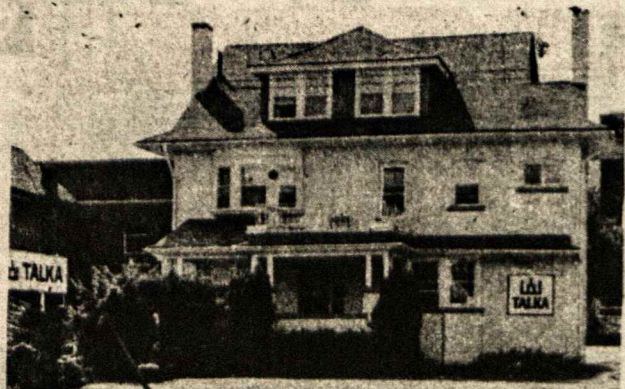
TEL. 268-3071

PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905

636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$10,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 7 1/2%
term. depozitus 1 m. 8 3/4%
term. depozitus 3 m. 9 1/4%
pensijų fondus 9%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 10%
nekiln. turto pask. 9 3/4%

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVUI

"TALKA"

REIKALINGAS TARNAUTOJAS PASKOLŲ REIKALAMS (Loan Officer), mokantis lietuvių kalbą, norįs dirbti finansinėje srityje su galimybe progresuoti darbe. Atlyginimas pagal turimas kvalifikacijas ir susitarimą.

Prašymus siųsti "Talkos" valdybos pirmininkui J. Krištolaitis, 830 Main St. E., Hamilton, Ont. L8M 1L6.

Nauji Mokslo Metai
Lit. Mokykloje

Vysk. M. Valančiaus lit. mokykla su sekančiais mokslo metais atidaro priešmokyklinį — vaikų darželio skyrių ir skyrių lietuviškai nebekalbantiems. Įdarželį vaikai priimami nuo 5 metų amžiaus, o lietuviškai nebekalbantių — Lithuanian conversational klasė mokinių amžius neribotas. Mokslo metus pramato pradėti rugsėjo 16 d. šeštadienį, 9:30 v. r. tose pačiose St. Joseph's mokyklos patalpose, Locke — Herkimer gatvių kampas.

Mokyklos vedėjas

• SLA 72 Kuopos gegužinė buvo sėkminga, vyko A. Padolskio Sodyboje Paris, Ont., liepos 23 d. Oras buvo labai gražus, ir atvykę svečiai iš miestų, medžių pavėsyje, prie Grant upės, dalinosi išpužiais.

Gegužinėje buvo svečių net iš Argentinos — Jonas Papeckys, Rosario lietuvių Bnės ilgametis pirmininkas. Pastarasis buvo atvykęs į PLB Seimą į Torontą ir po to atvyko pas seną draugą V. Mikuckį į Hamiltoną ir kartu į SLA gegužinę. F. Narimontienė iš Australijos lankėsi pas sesutę Norvalienę St. Catharines ir kartu su p. Dauginais atvyko į gegužinę. F. Normantienė paaukojo vertingą dovaną SLA 72 Kuopos loterijai. Dalyvavo ir Marija Urniežienė iš Kalifornijos, kuri su drauge Br. Vyniautiene atvyko į gegužinę. Dalyvavo Ona ir Jonas Staškevičiai iš Port Colborne, Ont.

Dalyvavo taip pat ir Jokūbaitis su žmona, St. Jagėla ir Borchertas iš Toronto, K. Deksnys, K. Baronas, A. Patamsis iš Hamiltono ir kt.

Programą pravedė SLA 72 Kuopos narė, solistė Anita Pakalniškytė.

Juozo Daumanto — Lukšio vardo įamžinimo ceremoniją atliko SLA 72 Kuopos pirm. J. Šarapnickas. Kalbėjo Šaulių Sąjungos kultūros vadovas Centro Valdyboje Stasys Jokūbaitis. Jis supažindino su Juozo Daumanto — Lukšio biografija ir padėkalamavo Lietuvos pagrindžio

6 psl.

popietė
savuose namuose

A. LUKOŠIUS

DIDIEJI VASAROS
DARBYMĖČIAI

Toronto lietuviškai kolonijai, o tuo pačiu ir Lietuvių Namams, šių metų vasara yra viena iš pačių judriausių ir daugiausiai visus išjudinusi.

Čia jau įvyko ir tebevyksta ištisa grandinė didelių, iki šiolei dar nebuvousių ir nematytų parengimų.

Visus nemažai sudomino naujos Anapilio šventovės atidarymo iškilmės — iškurtas birželio viduryje. Nemažai susidomėjimas buvo ir šių Namų surengtąją gegužinę, gražią gamtos kampe, taip puikiame vasaros laike.

Na, ir pagaliau, tiek ilgai visiems skelbtos PLDienos, taipogi birželio pabaigoje, liepos pradžioje.

Didelis susidomėjimas buvo ir Vilniaus Paviljono

pasirodymais, plačiai ši miestą apimančio įvairių tautybių Karavano didžiuliam sąstatai Prisikėlimo Parapijos patalpose. Kadangi šio Karavano renginiai sutapo su PLDienomis, tai ir Vilniaus Paviljonas, tarytum koks didžiulis bičių avilys, tiesiog užklegėjo, mirgėjo nuo gausių lankytojų.

PLDienos, galima sakyti, visiems laikams sužavėjo čia gyvenančius tautiečius. Kažin, ar kas iš mūsų šiuo metu nors matė ką nors panašaus, ar regėjo kur nors tiek sveiko gražaus jaunimėlio, tokias minias savų mielų tautiečių. Tikrai, kad vienintelis atsitikimas visame mūsų gyvenime. Šie L.Namai per šias šventes tiesiog buvo apgulti. Minios pro juos praėjo ir jais domėjosi.

Dar bidesiui nenurimus nuo tų didžiulių susibūrimų, prie šių Namų veikiantis Vyrų Būrelis ir vėl kelia sparnus, ruošiasi šios vasaros Šeimų Stovyklai. Tai irgi vienas iš didesniųjų renginių, ypač, kad susidomėjimas stovykla kaskartą darosi vis populiarenis.

Praėjusią vasarą padarytas pirmasis bandymas pas visus rado nuoširdaus pritrimo. Ir kodėl gi ne? Juk tai gražiausias metų laikotarpis graži, žavi gamta, tyras, skaidrus vandenėlis. Nevienas jau ir pavargome toli gyvenimo keliu nužygiavę, daugelis visa ko matę, patyrę, nemažai darbų nudirbę.

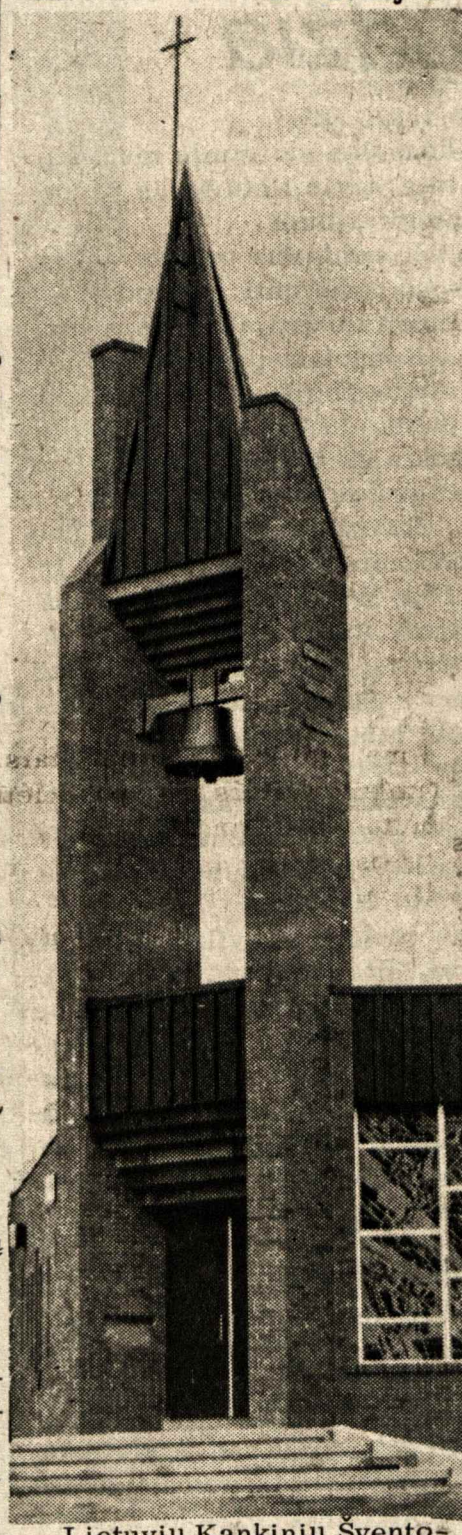
Būta čia ir įvairių kitokių pasitarimų, posėdžių, susirinkimų. Vienas iš jų kaip tik liečia ir šį savaitraštį, nes Toronto įsisteigęs jo rėmėjų būrelis vėl turėjo savo veiklos pasitarimą.

Šio savaitraščio Spaudos Vakarų Toronte L.Namuose didžiojoje salėje numatytas spalio mėn. 28 d., šeštadienį.

Pramatyti ir aptarta labai įdomi programa ir visi kiti šį parengimą liečiantieji reikalai. Užsakyta vienas pačių geriausių orkestrų. Bus Spaudos Karalaitės rinkimai bei kitos šiai progai pritaikytos įdomybės.

Taip mums bežiūrint, vienas įvykis seka kitą, slenka praeitis, rikiuojasi gražiai nuveiktų darbų grandinė, teikia mūsų gyvenimui įvairumo, įdomumo, jį praturtina, daro daug prasmingesniu.

O vasara dar nepasibaigusi

Lietuvių Kankinų Šventovės bokštas.

bet būtu. Todėl jo laidotuvas taip gausiai susitirko susirūpinusių tautiečių, kurie sudėjo jo atminimui aukų Tautos ir Lietuvių fondams. Buvo ir daug gėlių. Prtė vieno vatiko buvo būdingas užrašas "Brolių kaulai guli trijuose kontinentuose". Tada liudija brolių Beleckų tragediją. Vyrtaustas brolis mirė St. btre — ištrėmė, antrasis brolis Petras tragiškai žuvo Australijoje, o dabar jau supūtas šaltas kapas tritėjam broliui Juozui. Liko vienintelė sesuo Veronika KIELIENĖ Lietuvoje.

Juozas Beleckas buvo malonus tautietis, su visais stengėsi gražiai sugyventi, bet paskutiniaisiais metais turėjo širdies negalavimų ir todėl negalėjo dirbti, o gyveno iš kuklios (disability) pensijos. Gera, kad Juozas buvo savo palikimo reikalus sutvarkęs pas advokatę — Londoniškę Mariją Daniliūnaitę, sudaręs tinkamą testamentą.

Testamento vykdytojai — Londoniškiai p.p. Valaičiai tikrai rūpestingai ir gražiai pasirūpino laidotuviemis.

Šio birželio m. pabaigoje J. Beleckas buvo nuvykęs į Pasaulio Lietuvių Dienas Toronte, nes lietuviškos reikalais visad nuoširdžiai siejojos. Čia susitiko su Australijos lietuvių Birute Navickaitė, kuri prieš kiek laiko Australijoje buvo palaidojusi Belecko brolių Petrą. Juozas išreiškė giliausią padėką... Pasaulio Lietuvių Dienų proga Juozas sutiko ir kitą retą svečių Genovaitę VALIUKIČIENĘ, atvykusią iš Lietuvos aplankyti savo giminių ir pažįstamų Amerikoje ir Kanadoje.

Š. m. liepos 4 d. J. Beleckas ir G. Valiukevičienė važiovo automobiliu tur būt taip pat giminių lankyti... Deja, kaip jau minėta, ties Wawa abu tragiškai žuvo... Londoniškiai liko giliai sukrėsti šios nelauktos tragedijos. L. E-tas

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 1/4% už 1 m. term. dep.
8 1/2% už pensijų ir namų planą
7% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)
7 1/2% speciali taup. sąsk.

IMA:

9 1/2% už asm. paskolas
9 1/4% už mortgičius

AKTYVAI virš 20 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigais perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149
M6P 1A6

Balio Maskeliūno

ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814
2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

APDRAUDA
INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2224 DUNDAS STREET W., TORONTO, ONTARIO
Visais kelių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DRESERIS
• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plazo) •

ĮVAIRŲS
SIUNTINIAI

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą
paprastu ir oro paštu
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime gaudavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA, Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janovičiai.

greičiausiai, kad ir dar daugiau, ko nors naujo ir idomaus mums atneš.

Šioje kolonijoje mes negalime skystis lietuviškosios veiklos stoka. Susidaro išpučis, be to ir jaučiama, ir faktai mums sako, kad visų mūsų lietuviškųjų reikalų, o su tuo ir visos mūsų veiklos, pasiekta pati aukščiausia viršūnė. Mums belieka tik gėrėtis, džiaugtis, viską, kas pasiekta, išlaikyti. Galbūt, kai ką dar patobulinti, na ir svarbiausia — sugebėti visa tai kiek galima veiksmingiau savo jaunajai kartai perteikti.

Tiek daug padarę, taip toli nuėję, daugiau jau niekuo nesidomėti, ir vien apie poilsį galvoti — irgi negalime.

Visa tai neturi nueiti velniui. Artėja metas, kada mūsų darbai ir pastangos ims duoti vaisių.

Yra sakoma: "Aušra gimsta tam, kad ramiu saulėleidžiu numirtų". Bet po saulėleidžio ir jį palydintios sutemos, visuomet ir vėl pasirodo aušros spinduliai. Gyvenkime taip, kad mūsų darbai šviestų kartų kartoms...

LIETUVIŲ NAMAI

LIETUVIŲ NAMŲ ŽINIOS

Lietuvių Namų vedėjui J. Varanavičiui pasitraukus, Vedėjo pareigoms pakviestas Stasys Jokūbaitis.

Iš pat pradžių užgėlę jį nelengvos pareigos, nes kaip tik tuo laiku vyko Pasaulio Lietuvių Dienos Toronte, o kas dalyvavo L.Dienose, neliko neaplaikyti Lietuvių Namų ir tuo pamatė, kokią svarbą vaidmenį jie atliko. Vien tik apsilankančių žmonių spūstis sunkino administraciją, o ką bekalbėti apie juose vykusias programas! Stasys Jokūbaitis, ankščiau dirbęs nekiliojamojo turto versle, be abejonų sumanus tvarkyti sudėtingą LN administracinį darbą. Šiais metais liepos 15 d. suėjo 7 metai, kai šie Namai pradėjo funkcionuoti lietuvių vardu.

Visos lietuviškosios organizacijos yra kviečiamos užsisakyti NL sales 1979 metų parengimams, nes vėliau administracija priims užsakymus iš kitataučių torontiečių.
* NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

london, ont.

BROLIŲ KAULAI GULI TRIJUOSE KONTINENTUOSE

Š. m. liepos mėn. 4 d. ties WAWA, Sault Ste. Marie /Highway nr. 17/ auto katas trofoje žuvo londoniškis Juozas BELECKAS trilepos 8 d. palaidotas Šv. Petro kapinėse, Londone, Ont.

Juozas Beleckas, 63 m. amžiaus, buvo vtingungis, tačiau turėjo daug draugų

LOS ANGELES, CALIF.

Melburniečių Koncertas

Per Pacifiką skrido bangų nešamos žinios, kad iš tolimos Australijos melburniečių dainos ir sporto ambasadoriai ketina vykti į Toronto P. L. D. Kito kelio nėra. Jie pravažiuoja per Los Angeles. Sujudo, sukruto mūsų kolonijos lietuviai, kad svečiai būtų tinkamai priimti ir jiems parodytas lietuviškas nuoširdumas. Apart to, mūsų bendruomenės vadai sumanė suorganizuoti jiems pasirodymo koncertą. Taip pat ir sportininkų žaidynes. Iš visų lietuvių sulaukta didelio palankumo ir pritarimo.

Laukta data atėjo ir 1978 m. birželio mėn. 23 d. pasirodė pirmosios "kregždės" - sportininkai. Jų žaidynes, kurios vyko kitos dienos rytą, palieku aprašyti sporto žinovams. Mano tikslas trumpai peržvelgti koncerto eigą ir jo išpildymą.

Gražus saulėtas sekmadienio rytas. Malonu svečiams, geras ūpas šeiminiams. Žmonės rinkosi į bažnyčią, tarytum į stebuklingus atlaisdus, nes giedos svečių choras. Bažnyčioje netelpa žmonės. Pilni kraštai ir koridoriai stovinčiųjų. Nuostabiai kitiškai ir subtiliai gieda. Jie, atrodo, žino mūsų bažnyčios aukštį ir akustiką. Nežiūrint to, kad nekėlė lubų, nešaukė, per subtilumą parodė choro pajėgumą ir didelį publikos susidomėjimą.

Lauktas koncertas

Be didelės pompas ir įžangos, pranešėja D. Barauskaitė supažindino auditoriją su choro metrika ir jo veikla. Tada pasirodė mūsų svečiai, kurie savo išsidėstymu aiškiai parodė, kad suprato scenos nedėkingą akustiką ir už tai kitaip išsidėstė, negu mūsų choras. Vyrai išnirio ir išsiriavo ant pačios scenos rampos, o moterys išėjo prie scenos ant grindų prieš publiką. Jauna dirigentė Dana Levickienė gražiais mostais davė ženklą pradėti. Prie piano - Zita Prašmutaitė. Auditorija kvapą sulaikiusi klausosi pirmos dainos, kurią išpildė choras su tokiu geru tarimu, kad žodžius lyg perlus beria stačiai į klausytojų širdis. Tai buvo B. Brazdžionio nostalgiska šlaurės pašvaisitė, muz. St. Sodeikos. Nutilus pirmos dainos aidams, kurią atliko ne lūpomis ir šauksmais, bet su gera interpretacija bei viduriniu jausmu ir išgyvenimu. Iš to jau buvo galima spręsti apie vieneto pajėgumą ir ateities dainas, kurios pagal programą buvo: Dainų Pynė, Kur giria žaliuoja - Gudavičiaus, Kur lygūs laukai - Tallat Kelpšos, O, tu Joneli, liaudies daina, Atsisveikinimas su giria - St. Šimkaus ir Alutis L. Povilaičio. Ir ką gi, po kiekvienos dainos publikos entuziazmas kilo ir kilo. Plojo ir plojo. Visi susižavėjo jų puikiu dainų atlikimu, žaviniai išmąstytą ir geru pasirodymu. Garbė jaunai dirigentei, kuri plastiškais, kukliais mostais taip moka valdyti chorą. Ji moka įdiegti į kiekvieno choro širdį dainos meilę ir pilną supratimą ką jis dainuoja. Gal už tai ir po pirmos dalies kilo ovacijos ir bisai. Aiškiai matėsi, kad publikos susižavėjimas pralenkė bet kokius losangeliečių lūkesčius.

Po to pasirodė moterų choras, kuris atliko - Nemunėli, Nemunėli, A. Brazinsko, Nemunas atves - Z. Venckaus ir Padainuosiu Tau Dainelę - M. Novicko. Po jų sekė pertrauka. Antrą programos dalį pradeda deklamatoriai. Jis išeina su pora A. Gustaičio

gal ir juokingų eilėraščių, bet jam publika lieka abejinga. Čia jau kietesnis riešutas - pagalvojau. Pabaigai jis bando B. Erazdžionį, bet ir čia nepavyksta. Taip pat per dainas jie bandė duoti pasaldintų deklamacijų, be kurių buvo galima apsieiti. Bet čia jau jų skonio reikalas.

Į priekį scenos išplaukia vyrų choras. Jie balsingi ir žino savo amatą. Stipriai traukia Op, op, kas ten, Nemunėli, - J. Naujelio, Suidės vėl laisvės dainos - B. Jonušo ir Kareivių Maršas - Fausto Gounod. Jiems publika nelieka skolinga bisais ir katutėmis.

Staiga išnyra iš už kulisų ir vėl ant salės grindų į patį priekį nuometuotos moterys. Jos išpildė porą senoviškų sutartinių. Dainos autentiškai išstudijuotos, išmąstytos ir reikiama interpretacija atliktos. Salė užia, salė trypia ir šaukia. Atsiprašau, ne salė, o salėje esanti publika. Tai nauja, tai įdomu, tai gražu. Kalba, užia tarp savęs žmonės. Bet čia tuojau pasirodo paskutinei daliai mišrus choras. Moterys pakeltusios tautinius gražius rūbus ir baltas, stilizuotas ir lietuviškos rūtomis papuoštas suknelias. Va, ir vyrai išnirio iš tautinių stilizuotų kostiumų pakeisdami juos solidniais juodais, kur po kaklais "varlikės" kas sudarė labai gražų malonų vaizdą. Galingai nusikambėjo: Jūreivių Maršas - Paulausko. Po to vykusiai vienos pranešėjos pristatytos ir dedikuotos šeiminiams amerikietiškos dainos, kurias išpildė angliškai. Iš jų nuostabiai ir tiksliai išpildyta Amerikan Medly, Toliau sekė nostalgiska Vergų Daina, Nabucco - Verdi. Po to, lietuviškos: Po aukštus kalnus - Banaičio, Voveraitė - A. Ilčiuko ir pabaigai Lietuva Brangi - J. Juzeliūno. Visos dainos stebino išmąstytais ir geros rankos išreniruotais judesiais bei mimikomis, ryš-

kiu žodžių perdavimu ir pačių dainų išpildymu. Nors publika ir nuo 10 val. ryto, tuoj po bažnytinio pamaldų į salę susirinkus, bet dar norėjo dainų daugiau. Nežiūrint, kad programos gale sakiny "Ačiū už atsilankymą" aiškiai byloja pabaigą, bet jie sustoję ploja. Ką čia ploja, jau nebe ploja, bet daužo delnus, kad vos ausų būgneliai beatlaiko. O jau šaukia, rėkia - bis, bravo, taip kad nori ar nenori, turi dar vieną dainą sudainuoti. Ir kas tada? Manote, kad jau ir pasitenkino? Ne. Plojo ir plojo rankomis, daužė grindis kojomis tolei, kol pranešėja nuramino. Ir ne tik pabaigoje. Bisai buvo po kiekvienos dainos. Dar nemačiau losangeliečių taip "įlektrintų". Visų veiduose džiaugsmas ir didelis dėkingumas. Bet čia visus nutildo ir iškviečia mūsų garbės konsulą Vyt. Čekanauską tarti žodį. Jis, kaip visada, moka gražiai ir trumpai pašnekėti ir daug pasakyti. Po jo šiltų sveikinimų ir padėkų, kalba mūsų bendruomenės pirmininkas Šimoliūnas. Po to svečius apdovanoja mūsų choro pirmininkė Šakienė. Graži puokštė gėlių ir mažytė lėlė perplukdymui per "prūdą" kuris mus skiria, gražūs linkėjimai ir padėka. Garbė australiečiams, jų vadovams, kad nepabūgo tolių, kurie, žinoma, šiandien nėra jau taip varginantys ir vykstant į Toronto Dainų Šventę. Po to dar žada aplankyti ir kitas lietuvių kolonijas. Mes losangeliečiai jiems tariame didelį DĖKUI. Mūsų širdys pilnos dėkingumo, kuris tegul sutelpa tame viename žodyje. Ten, kur jie koncertuos, lai pripildė sales. Visi bus nustebinti ir maloniai pradžiuginti. Australiečiams linkėjimai išlikti ir toliau tais ambasadoriais ir puoselėti lietuvišką dainą, šokį bei Lietuvos tradicijas. Sėkmės ir laimingo grįžimo į namus.

J. Kaributas.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkojame Šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. F. Jucevičiui, Seselei Paulai, Montrealio Ateitininkams, Kat. Moterų Draugijai (už Šv. Mišių auką), Kat. Moterų Draugijos Ponioms, vadovaujant Z. Skučienei, paruošusioms pusryčius, visiems giminėms, draugams, buv. Jos mokiniams, dalyvavusiems mūsų Mamytės-Bobutės Julijos Gečienės, buv. Lietuvos mokyklų, o taip pat Montrealio Šeštadieninės Mokyklos mokytojos laidotuviuose.

Dėkojame taipogi visiems Jos pageidavimu, aukojusiems lietuvių labdarybės įstaigoms - organizacijoms.

Algirdas, Aldona, Juozas, Antanas ir Paulius Gečiai

A + A JULIJAI GEČIENEI mirus, jos dukrai Žukauskienei ir jos šeimai bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia -

Dana ir Juozas Daniai su dukromis - Rūta, Milda ir Irena

A + A GEDIMINUI RUKŠĖNUI mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia jo žmonai Janinai, visiems giminėms ir kitiems artimiesiems -

M. ir B. Makauskų šeima

A + A GEDIMINUI RUKŠĖNUI mirus, jo žmonai Janinai, giminėms bei pažįstamiems gilią užuojautą reiškia bei kartu liūdi -

M. Kringelis, duktė Birutė ir žentas Jonas Vilimai

Mūsų Kredito Unijos nariui

A + A JULIJAI GEČIENEI mirus, jos dukrai Julijai Žukauskienei, sunui Algirdui ir jų vaikams, bei visiems kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia -

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

Mūsų Kredito Unijos nariui

A + A VINCUI BILEVIČIUI mirus, jo žmonai Sofijai, dukterims Birutei Vilčinskai ir Danutei Danieniui bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia -

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

Mūsų Kredito Unijos nariui

A + A PETRUI JOKUBKAI - JACOBS mirus, jo visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia -

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

KEITH BUILDING MAINTENANCE

NAMŲ REMONTAS

Taisydas stogų, įvairiausi dažymo ir kiti darbai - Tel. 363-1620.

Apie darbų sąžiningą atlikimą teiraukitės pas Leoną Gurecką 366-2548.

JUOZAS GRAŽYS

Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laikui saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 7183

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

- ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.

(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

- PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS

Savininkai V. Sušinskas & Son tel. 389-0571.

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios pataršios ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kal namo stogas blogas ar kai statote naujus -

364-1470

PAMINKLŲ GAMYBA

- MONUMENTS MANUFACTURER

TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East

Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

Jetté & Frères

VISKAS MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame - Hydro - Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimo Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée

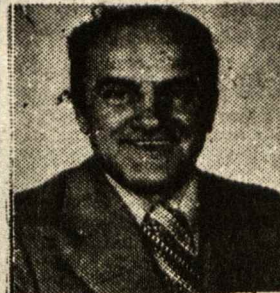
Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE - 366-0330

Montreal

Dienų Toronte, lankėsi Montrealyje, pasimatė su jaunų dienų draugais Jonu ir Kaze Petrullais.

NAMAI - APARTAMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS
D.N. BALTRUKONIS
POTOMAC SYSTEMA
Sylko Realities Inc.
445 Jean Talon W, Suite 305, Mtl.
Tel: 273-9181-2-3, Res. 737-0844

M. PHILIPPE IZZI Prop.

SKAMBINKIT -

1 kelnėms - pristatant ir atsiimant

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

coin / corner 5e ave

7661-A CENTRALE

495-90e AVE

coin / corner Baync

365-1143

29 55 Allard Street, Ville Emard

766-2667.

366-7218

LAURENT DAIGNEAULT

ESPO

SALES

SALES

SALES

SALES

SALES

SALES

SALES

SALES

SALES

SALES

SALES

SALES

SALES

SALES

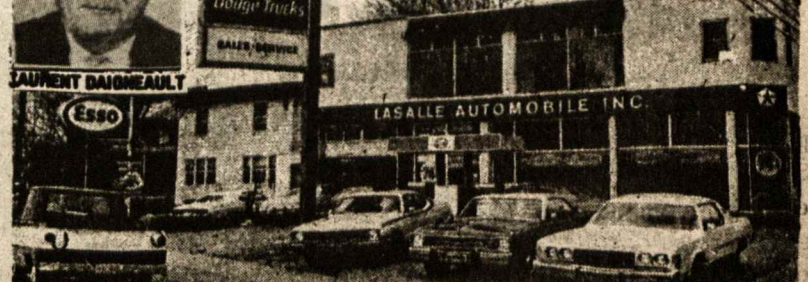
SALES

PARDAVIMAS:

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart

Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks

7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniais priemonėmis. Kreipkitės - De LaVerendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

Šiuo poatostoginiu numeriu pradėdami darbą, dėkojame skaitytojams už kantrybę, nes didžiulia skaitytojų taipgi šiuo laiku turėjo atostogas ir laisvalaikiais juo labiau buvo reikalingas laikraštis.

Taip pat dėkojame bendradarbiams, kurie ir atostogaujant mums prisiuntė tiek daug medžiagos laikraščiu, kad neturime galimybės sutalpinti pirmoje laidoje. Prašome kantrybės, jūsų rašiniai, nors kai kurie ne visai atitiks laiko aplinkyboms, bet bus patalpinti sekančiose laikraščio laidoje.

Laikraščio gegužinė išvyks rugpjūčio 27 d. sekmadienį, F. Skrubio vasarvietėje. Tai bus paskutinioji ir šios vasaros gegužinė, tad prašome atkreipti dėmesį ir jai laiką rezervuoti: NL.

Mieli skaitytojai,

Visiems skaitytojams, kurių prenumerata baigėsi, ir tiems, kurie buvo užsilikę su mokėjimais, išsiuntinėjome pranešimus su apskaičiavimu mokėjimo iki 1979 m. sausio 1 dienos datos. Tokį apskaičiavimą darome, kad pagreitinėtų ir suprastintų mums atskaitomybės darbus. Tuo pačiu ir mlieliams skaitytojams palengvinsime prisiminti iki kada laikraštis apsimokėtas.

Ateltyje prenumeratą prašome mokėti iš anksto, t. y. ne už praėitą laiką, nes pagal pašto reikalavimus (kuris ir mus tikrina), už tuos prenumeratorius, kurie laiku neapsimoka, mes privalome mokėti aukštesnį tarifą. Tai mums sudaro daug bereikalingų išlaidų.

Kartu pridėdame naujiems skaitytojams lapelius, prašydami užpildyti juose savo

draugų pavardes - mes prisilsime jiems NL susipažinimui.

Dar kartą maloniai prašome atkreipti rimtą dėmesį į mokėjimus, kad laikraščio siuntinėjimas ir darbas nesusitrukdytų.

NL Administracija

NAUJA NOTARĖ

Rūta POCAUSKAITE baigusi prieš metus Montrealio Universitete teisę, gilinosi notaro specialybėje. Šiais metais tame pačiame universitete išlaikiusi Board egzaminus, atidaro Notaro Biurą Lake Shore vietovėje šiuo adresu:

186 Sutton Place, Suite 108, Beaconsfield, P. Q.

tel: 696-5771;

namų: 766-4793.

Geriausios sėkmės jaunai lietuvaitei.

PALIEKA QUEBEC'Ą

Lietuvių nemažai palieka Quebec o provinciją, kai vyriausybė pateko į ekstremistinio pobūdžio partijos rankas. Viena po kitos šeimos persikėlė kitur, daugiausia į Ontario provinciją. Šiuo paskutiniu metu iš Montrealio išsikėlė gyventi į Ontario Justinas ir Gendrudė Stropai. Jų sūnus Viktoras su šeima jau prieš metus yra išvykę į Brampton, Ont. ir gal todėl ir tėvai pardavė savo nuosavybę, nusipirko naują ten pat Brampton priemiestyje - Bramalea

J. Stropus visą laiką yra buvęs NL laikraščio rėmėjas vargiai kada jis yra apleidęs laikraščio koki nors pareigimą, o ypač spaudos balsius. Ir dabar išvykdamas, aplankė redakciją ir paaukojo \$10 už adreso pakeltimą. Jis kviečia visus montrealiečius, reikalui esant krepšius pas jį. Jis pasiryžęs nuodėdžiai padėti susirasti jo apylinkėj naują gyvenvietę -

Mr. J. Stropus
30 Masey St.
Brampton, Bramalea, Ont.
L6S 2W1

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENE

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Montreal,
Tel. 255-3536

DR. A. O. JAUGELIENE

Dantų gydytoja

1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(C)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIENS

PHARMACISTS

M. CUSSON - R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à 10 p.m. Open,
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite - Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

366-9742

365-0505

ADVOKATAS

R. J. Išganaitis, BA, BCL

216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų - 658-5513

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E., Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

GEGUŽINĖS SKRUBIO VASARVIETĖJE

L. K. Mindaugo Šaulių Kuopos įvykusi gegužinė liepos 16 d. gražiai praėjo Kuopos pirm. Ig. Petrauskas patarnavo Mišioms, kurias šventė kleb. kun. J. Kubilius, SJ, ir vėliau tvarkė visą gegužinės eigą. Svečiai smagiai leido laiką net iki vėliausio vakaro.

Liepos 30 d. Montrealio Žvejų - Medžiotų Klubo Nida įvykusi gegužinė buvo gausi svečiais iš toliau: iš Anglijos - Anne Šiaučiulytė, iš Floridos - Marija Markevičiūtė - Urnežienė, Stasys Rzevuckas iš Hamiltono, Aleksas Ambrozaitis su žmona iš Kingstono, maj. R. V. Paukštaitis su vaikais iš Ottawos ir kt.

Praėjusį sekmadienį gražiai leido laiką gegužinėje Neringos Jūrų Šaulių Kuopa su nemažai svečių, taipgi net iš Floridos.

Visų gegužinių metu nepatingėjo atvykti AV klebonas J. Kubilius, SJ, kuris pravedė pamaldas ir pasakė pamokslus.

• Dr. Algirdas Adomonis su žmona Kristina iš Bostono sugrįžo gyventi į Montrealį. Jis dirbs ligoninėje ir atidarys su keliais kitais medicinos daktarais bendros praktikos bendrą kabinetą.

• L. ir V. Stankevičiai, vadovavę jaunimo grupės išvykai į Lietuvą, laimingai nuvyko ir grįžo.

L. Stankevičius sekančiais metais būsiamam Jaunimo Kongresui Vokietijoje jau

pradeda organizuoti jaunimo grupę.

• Mirė Sofija Šlekiene, 56 m. amžiaus. Paliko vyrą Vytautą, seserį Gražiną Žurkevičienę su šeima ir kitus artimuosius.

• Mirė Česlovas Sevastavičius, 47 m. amžiaus. Gyveno viengungis, paliko seseris Kazlauskienę ir Sušinskienę su šeimomis.

Paskutinioji vasaros GEGUŽINĖ kviečia kiekvieną — atvykite !

RUGPJŪČIO 27 d., sekmadienį, F. SRUBIO VASARVIETĖJE GRAŽIOJE AIKŠTĖJE, DIDŽIULIO AŽUOLO IR KITŲ MEDŽIŲ PRIEGLOBSTYJE PRALAISITE PASKUTINIAJĄ ŠIOS VASAROS GEGUŽINIŲ POPIETĘ.

Lengvas kelio suradimas montrealiečiams ir taip pat ottaviečiams. Važiuoti 417 greitkelio išsukant į Pointe Furtune, P. Q. Išsukimas pažymėtas #2 ir išsukus važiuoti link Furtune miestelio, kur pakelėje rasite įvažiavimą upės pusėn į gegužinę.

LAUKSIME VISŲ IR IŠ VISUR !
"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

RASTI AKINIAI

Baltijos stovykoje rasti juodomis makštimis. Atsiskautų stovyklavimo metu galima NL redakcijoje.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 14 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8 1/4%
Antradieniais 10-3	pensijų ir nomų s-tas 8 1/2%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniais 10-8	depozitų čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10-8	
Šeštadieniais 9-1	DUODA PASKOLAS:
Sekmdieniais 9.30-1	asmenines 9 1/2%
	nekiln. turto 9 1/4%
	investacines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal sntaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Pardudome "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTINI JUMS, PASITARNAUS
- UŽEIKITE ĮŠITIKINKITE Į PASINAUDOKITE

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuviai atstovai)

PASIKALBĖKITE SU
Managėru
LEO GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(at the top of Sherbrooke Street West)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

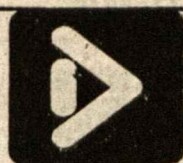
Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Tel: Bus. 482-3460.
Res. 366-7041

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVENUE, SUITE 409
MONTREAL, QUEBEC, CANADA
H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos J.A.V. ir kt. Kanados provincijose

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

LEFEBVRE & ROBERT

AMEUBLEMENT - FURNITURE INC.

PARDAVIMAS

IVAIRIŲ
BALDŲ
PER
KRAUTUVĖS
3
AUKŠTUS

- Užsikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamos kainomis.
- Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
(7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION))

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamąsias s-tas 6.0 %	Asmenines 10.5 %
Taupomąsias s-tas 8.25 %	Nekiln. turto 10.0 %
Pensijų planas 8.5 %	Čekių kredito 12.0 %
Term. ind. 1 m. 9 %	Investacines nuo 10.5 %
Term. ind. 2 m. 9.25 %	
Term. ind. 3 m. 9.5 %	
Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.	Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 3 v.; ketvirtadieniais sekmdieniais nuo

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA